

67. évf., 2013. IV. 18., ára 50 dinár

15

Jó Pajtás

Április 18.

Nemzetközi műemlékvédelmi nap

Április 24. Szent György ünnepe

Szent György római kori katona és keresztény mártír. Szentté avatását a legtöbb keresztény egyház elismeri; egyike a leghíresebb katonai szenteknek. Leginkább a sárkányt legyőző lovag képében ismert, emellett több ország és város védőszentjeként is tisztelik. Egyike a tizennégy segítőszentnek. A György-legenda azt a keresztény meggyőződést fejezi ki, hogy a hit megszünteti a démonok uralmát, és a gonoszt minden alakjában legyőzi.

Egy előkelő kappadókiai családból származott. Diocletianus császár alatt hadiszolgálatba lépett. Kiváló kardforgató képességének és más tulajdonságainak is köszönhetően hamar magas pozícióba jutott. Ám amikor a császár a keresztényeket üldözni kezdte, lemondott hivataláról, és a császár ellen fordult. Emiatt börtönbe vetették, és miután a legkegyetlenebb kínzásokkal sem bírták őt hitétől eltéríteni, 303-ban kivégezték.

Mind a keleti, mind a nyugati egyház vértanút tisztel benne.

A világon számos földrajzi hely (sziget, hegy stb.) viseli a nevét (pl. Szent György-hegy a Balatonnál). Magyarországon számos község róla kapta a nevét (pl. Szentgyörgyvölgy Zala megyében) vagy Borsodszentgyörgy (Borsod-Abaúj-Zemplén megyében), és számos templom patrónusa Szent György (pl. a soproni Szent György-templom), Dozmat Szent György-temploma.

Erdélyben is számos község viseli a nevét (pl. Torockószentgyörgy az egykori Torda-Aranyos Vármegyében), és számos régi templom patrónusa Szent György (pl. a ma már református, de a középkorban katolikus Szent György-templom Sepsiszentgyörgyön).

Szent György a védőszentje többek között Angliának, Portugáliának, Katalóniának, Görögországnak, Grúziának és Etiópiának, csakhogy, mint Barcelona, Moszkva, Ljubljana, Genova, Ferrara és Bejrút városainak.

A legenda szerint megölt egy sárkányt, ezért szép páncélozott lovon ülő és dárdájával sárkányt ölő ifjúnak szokás ábrázolni. A leghíresebb Szent György-szobor, a Kolozsvári testvérek alkotása 1373-ból Prágában van. Másolata Kolozsváron, a Farkas utcai református templom előtt áll. Egyik későbbi, köztéren felállított példánya a budai Halászbástya lépcsőjénél, egy harmadik pedig a pesti Epereskertben látható. Negyedik másolata Szegeden áll, a Béke téren. Megtalálható kiállított példánya a Magyar Nemzeti Múzeumban és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen is.

Szent György megöli a sárkányt

Tbiliszi-ben az ortodox egyház tanításai és előírásai ellenére is szobrot emeltek neki.

Gyakran ábrázolják címereken, de megjelenik pénzerméken is (az orosz rubel váltópénzén, a kopejkán). A Szent György-kereszt – fehér alapon piros kereszt – több ország zászlaján is jelen van, például az angol vagy a grúz lobogón.

Több lovagrendnek patrónusa, így a magyar alapítású Szent György Lovagrendé is. A mohamedán kultúrkörben „Szent Dserdsis” néven tisztelik (legfőképp Moszulban). Dserdsisről azt tartják, hogy negyvenszer állta ki a tűzpróbát. Sárkányölő Szent György évszázadokon át a lovagok, fegyverkovácsok, lovaskatonák és a vándorleányok patrónusa volt. A jelenben a cserkészeké és a rendőröké.

A szerb nép Đurđevdan néven ünnepli szert György napját, a naptáreltolódás miatt május 6-án, ez a védőszentünnepek (szlavák) egyik leggyakoribbja Szent Miklós napja (Sveti Nikola) mellett.

A néphit Szent György napjától számította a jó időt, a valódi tavasz kezdetét. Ennek emléke az egyik legismertebb gyermekjáték. A gyermekek a rétre kihajtott libák számára így hívogatták a napot:

*Süss föl nap,
Szent György nap!
Kert alatt a kislibáim
Mégfagnak.
Terítsd le a köpönyeged,
Adjon isten jó meleget!*

Április 24.: Tavasz gonoszjáró nap, ekkor a boszorkányok szabadon garázdálkodhattak. Tüskés ágakat, nyírfaágakat tűztek a kerítésbe, ajtóra, hogy a gonoszt távol tartsák. Aki ilyenkor a keresztútra ment, megláthatta a boszorkányokat; e nap hajnalán mentek a néphit szerint harmatot szedni. Lepedővel szedték fel a mezőről a harmatot, majd kifacsarták a lepedőt, s az így nyert nedvet megittatták a tehenekkel. Másutt a harmattal együtt a búza hasznát lopták el a boszorkányok másoktól. Közben azonban mondogatták: „szedem, szedem, felét szedem”, ezzel jelezve, hogy csak a haszon felére pályáznak, nehogy a hatás nagyon is feltűnő legyen, s kiderüljön a gonoszság. György napja volt a magyarságnál az állatok első kihajtásának legfontosabb időpontja is. Ilyenkor mágikus praktikákkal igyekeztek védeni a legelőre tartó jószágokat. A Zala mentén első kihajtáskor az istállóküszöb mellé belülről láncot, kívülről tojást tettek, ezen kellett a jószágnak átlépnie, s azt tartották, hogy olyan erősek lesznek, mint a lánc, olyan gömbölyűek, mint a tojás.

Iskolanap a színház ünnepén

Az idén is március 27-én került sor az iskolanap megünneplésére az óbcesei Petőfi Sándor iskolában. A díszterem szép, tavaszi virágokkal, főleg piros, sárga tulipánnal földíszített színpada a kikeletet, az újjászületést varázsolta eléink. Kéringer Piroska és Tóth Zsolt közreműködésével az énekkar az iskola himnuszával nyitotta meg az ünnepi műsort:

*Ünnepeljük iskolánknak napját,
Ünnepeljük ezt a szép napot,
Petőfi Sándor emléke lobogjon,
Ki a harcban példát mutatott.*

*Hogyha egyszer elmegyünk majd innen,
Jön helyettünk ezer kisdíák,
De szívünkben élni fog az emlék,
Petőfi Sándor, a mi iskolánk...*

„Az iskola dolga, hogy megtanítsa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömeire, és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni, amit szeretünk csinálni” – hallhattuk a Szent-Györgyi Albert idézetet a műsorvezetőktől, Horvát Lídia pedagógustól és Sunčica Banjanin tanárnőtől.

Majd az igazgató, Szűcs Budai Engelbert köszöntötte a vendégeket, szülőket, gyerekeket. Szólt a pedagógusok munkájáról, a szülői támogatásról, majd a diákokhoz fordult:

„Kedves gyerekek! Úgy hiszem, hogy nemcsak a mai sztárok között kell keresnetek az ideált! A múlt, a letúnt idők nagyjai között is sokan vannak, akik méltóak erre a szerepre.

Petőfi Sándor, iskolánk névadója is lehet ideál, a becsület, a hazaszeretet, a kitartás, a hit, a lelkesedés, a tenni akarás példaképe. Olyan tulajdonságok ezek, amelyek nem mennek ki divatból. Olyan tulajdonságok ezek, amelyek bennünket, felnőtteket megerősítenek napi harcainkban, nektek, gyerekek, pedig segítenek a tanulásban, a versenyeken, a sportban.

Hiszem azt, hogy iskolánk névadójának életútja sokunk számára példaértékű. Nem lennénk ennyire eredményesek a versenyeken, különböző megmérettetésekben, ha ez nem lenne így. Szerénység nélkül mondhatom, hogy kis iskola vagyunk ugyan, de eredményeink kimagaslóak. Az elmúlt egy évben, mind a hazai, mind a nemzetközi versenyeken sorra arattuk a babérokat...”

Ezután következett az irodalmi összeállítás. A tanulók iskolájuk névadójára, Petőfi Sándorra emlékeztek, felidézve a költő életének nagy napját, március 15-e sorsfordító eseményeit. Fölléptek a felsős szaválók, Benák Erzsébet magyartanárnö diákjai.

A műsor további részében a negyedikesek, Máté Ágota és Tufegdzic Mónika tanító néni tanítványai táncszámokat, vidám jeleneteket, dalokat adtak elő. Palotás Alexandra tanító néni tanítványainak táncszáma, a tviszt is elnyerte a közönség tetszését. A kételylívű műsorban fölléptek még Nemes Svetlana másodikosai a Titok, valamint Sunčica Banjanin felsősei a Mi lenne, ha... című jelenettel. Banko Ibolyka, valamit Kéringer Piroska diákjai táncoltak...

Petőfi egyik legnépszerűbb megzenésített versével, a Befordultam a konyhára kezdetűvel végződött a műsor. Akinek kedve volt együtt énekelhetett a kórossal.

Koncz Erzsébet

Az alsósok tánca

Petőfire emlékezés

Mi lenne, ha...

A nagyok tánca

Az énekkar

Twist

Alig szól. Hallgat.
A szeme két titkos ablak.
Se jó, se rossz lány...
Magam sem értem:
ha ott ül – észrevétlen.
Ha nem jön – üres az osztály.

(Fehér Ferenc)

Padtárs... Több egy valakinél, aki mellettünk foglal helyet. Vele vagyunk az iskolában töltött idő legnagyobb részében, ő az, aki megosztja velünk a könyvét, ha a miénket otthon felejtettük. Kölcsönad egy ceruzát, vonalzó, radírt, felelőskor igyekszik észrevétlenül súgni, ha megakadunk. Ő az, akivel jókat lehet susmusolni és kuncorászni a leghátsó padban, és aki feladatáról puskázhatunk ellenőrző alatt. Aki hallgatásával, vagy éppen állandó zizegésével a társunkká és barátunkká válik, még ha néha az örületbe kerget is, de aki ha nem jön, tényleg üres az osztály.

A szabadkai Jovan Mikić iskola hatodikosával a padtársokról, a hozzájuk fűződő kapcsolatról beszélgettünk, és természetesen azt is megvitattuk, a tanterem melyik részén a legjobb ülni. Beszélgetőtársaink **Marcikić Léna, Oszvár Lilien, Orcsity Matea, Tar József** és **Csipak Erik** voltak.

Jósi egyedül ül a leghátsó padban. Mint mondja, ennek az az oka, hogy sokat beszél órán és mindig hátrafordul, ezért ültették külön, de valamiért ő is szeretett volna egyedül ülni.

– Jó egyedül, és megvannak az előnyei is, mert nem piszkál senki, több helyem van, és bár így nem tudok a többiekkel beszélgetni, hát levelezgetünk. Néha persze nagyon hiányzik egy padtárs, például szerbórán másként állnak a padok, és akkor van mellettem valaki, ami jó. Ha az embernek van padtársa, az sok előnnyel is jár, meg amikor együtt ülünk valakivel, egy kicsit barátokká is válunk. Általában az ember padtársa a barátja is, viszont engem általában lányokkal ültetnek egy padba, mert ha fiú padtársam van, akkor több a hülyéskedés. Az utolsó padban ülök, kivéve matekórán. Akkor az első padba ültetnek, ami sokkal jobb, mert valahogy jobban tudok figyelni.

Lilien a szélső sor közepe táján ül, ami szerintem jó hely, hiszen nincs teljesen a tanár szemelőtt, de nincs is annyira messze, hogy ne látná a táblát, vagy ne hallaná a tanárt.

– Az osztályfőnök állította össze az ülésrendet, de némi beleszólásunk nekünk is volt. Én most a barátnőmmel ülök, ha elültetnének mellőle, nem lenne olyan nagy probléma, mert több barátom is van az osztályban. Ám ha csak egy lenne, és elültetnének mellőle, akkor nagyon rosszul érezném magam. Szerintem padtársat az ember az első benyomás alapján választ, vagy rögtön a barátnőjével ül egy padba. Igaz, azt is átéltem már, hogy olyan valaki ült mellettem, aki állandóan piszkált, zavart az órán, és végül szétülttetett minket a tanár. Szerintem egy tanárnak ezt is fontos figyelembe vennie. Néha persze az ilyen rossz

Társam, padtársam...

paróditás azért van, hogy a jobb tanuló magával húzza a gyengébbet, még ha nem is jönnek ki jól egymással. Nekem jó padtársam van, ő a barátnőm, segítjük egymást, és együtt járunk sportolni is.

Léna is elégedett a padtársával, mert ha piszkálja is, nem viszi túlzásba, és ha hallgat, az is jó.

– Szerintem fontos, hogy a padtársak kiegészítsék egymást, habár az én esetemben ez nincs teljesen így. Talán én inkább elviselem a padtársamat, mint ő engem, de hát nekem fiú a padtársam, és az persze hogy más. A jó oldala, hogy egyáltalán van padtársam, hiszen én vagyok a legmagasabb, és mindig hátra ültetnek egyedül, mert mindenki más alacsonyabb. Meg a fiúk kevésbé érzékenyek, nem filozofálnak annyit, és ez jó. Persze negatív oldala is van neki, például néha túlzásba viszi a hülyéskedést, és nem tudok figyelni az órán. Ezenkívül, amikor egyedül ültem, az enyém volt az egész pad, mindent szétrakhattam, volt helyem írni, és nem piszkált senki sem. Persze most is jó, hogy ül mellettem valaki, és az első padban vagyunk, habár szerintem a legjobb az osztály kellős közepén ülni.

Matea a középső sor közepén foglal helyet, és a padtársával is elégedett.

– Jól kijövünk egymással, habár néha vannak konfliktusaink, mondjuk megmakacsolja magát, és nem akar kölcsönadni egy ceruzát. Ilyenkor nem tudjuk abbahagyni a vitatkozást, tehát apróságokról van szó. Viszont vele jártam már az óvodába is, így már jól ismer-

jük egymást, és egyikünk sem sértődik meg. Az, hogy együtt ülünk, közelebb hozott minket egymáshoz, sőt a naplóban is egymás után következünk, segítünk egymásnak, és kiegészítjük egymást. Nekem fontos, hogy ki ül mellettem, milyen a személyisége, milyen köztünk a kapcsolat. Volt már fiú padtársam is, de az nem éppen jó, mert többet cirkuszolnak, és nem nagyon segítenek. A tanárok szerintem a tanulmányi eredményük alapján ültetik össze a diákokat, és arra is figyelnek, hogy órán beszélgetni fognak-e vagy sem, de azt, hogy egyébként összeillenek-e, nem nagyon veszik figyelembe.

Eriket az egyik lány osztálytársa mellé ültette az osztályfőnöke.

– Ennek oka, hogy nem tartozom a legnyugodtabb tanulók közé, illetve azért is, hogy tudjak a padtársamnak segíteni a tanulásban. Ha fiú mellett ülnék, több lenne a hülyéskedés. Egyrészt elégedett vagyok a padtársammal, mert nyugodt és rendes, de sokkal jobban szeretnék egyedül ülni, mert úgy érzem, nem férünk el egymás mellett, vagyis neki nincs elég helye, továbbá akkor senki sem zavarna. Már többször ültem egyedül, és hiányzik, hogy csak az enyém legyen a pad. A legjobban az utolsó padot szeretem, hogy takarásban legyek, most meg a szélső sorban, az ablak mellett, az utolsó előtti padban vagyunk. Szerintem egy jó padtárs nyugodt, nem zavar órán, másrészt viszont jó, ha néha lehet valakivel beszélgetni, és ha a barátom ül mellettem.

Sztojánovity Livia

A legnagyobb rabszolgalázadás i. e. 73-ban tört ki, Spartacus vezetése alatt. A thrákiai származású Spartacust a római hadseregben való szolgálat megtagadása miatt adták el Batiatus capuai gladiátoriskolájába. A kíméletlen bánásmód, szigorú büntetések, az állandó halálos veszély, a cirkusz porondján rendkívül nehéz tettek a gladiátorrabszolgák helyzetét. Batiatus iskolájának kétszáz gladiátora elhatározta, hogy megszökök, de az örök leleplezték a szökést, és csak hetvennyolcuknak sikerült megmenekülnie!

Ezek a Vesuvius (tűzhányó) oldalán találtak rejtekhelyet, ahol Crixus, Oenomaust és Spartacust választották vezérüknek. Spartacus csakhamar remek szervezőnek és kiváló hadvezérnek bizonyult. Rómában eleinte nem is tulajdonítottak különösebb jelentőséget néhány tucat gladiátor szökésének. Közben Spartacusnak sikerült tízezer főnyi sereget összegyűjtenie és felfegyvereznie. Hozzá menekültek a gladiátorok, a campániai rabszolgák, a tönkrement parasztok és mások. Rómából először Clodius praetort küldték Spartacus ellen. Amikor a praetor körül akarta fogni a Vesuvius oldalán meghúzóódó felkelőket, a rabszolgák szőlővesszőkből font köteleken ereszkedtek le a járhatatlannak hitt szakadékon, így Clodius háta mögé kerültek, és szétverték az ellenük küldött osztagot, Spartacus hadserege pedig egyre nőtt. Nemcsak parasztok, hanem katonák is melléje pártoltak. Nemsokára egész Dél-Itáliát magával ragadta a felkelés.

Időszámításunk előtt 72-ben Spartacus hadserege, amely ekkorra mintegy 120 000 emberből állt, hatalmas erőt képviselt. A római kormányzat egyszerre mind a két consult ellene küldte. Ugyanakkor a felkelők táborán belül viszály támadt. Plutarchos ókori történész ezt a rabszolgák etnikai tarkaságával magyarázza: voltak köztük germánok, gallok, görögök, thrákok. A rabszolgák jelentős része, köztük Spartacus is északra az Alpokig akart előre nyomulni, hogy felszabadulva visszatérhessenek hazájukba.

A rabszolgák mozgalmához csatlakozott szegénységnek viszont nem fűződött érdeke ahhoz, hogy elhagyja Itáliát, és nyilván arról ábrándozott, hogy Róma ellen kellene vonulniuk. Ennek a szembefordulásnak az lett a következménye, hogy a hadsereg zömétől különvált Crixus tízezer főnyi sereggel, amelyet azután Gellius consul csapatai szétverték. Feltehetőleg hasonló körülmények között pusztult el Oenomaus is. Spartacus, bár serege meggyengült, szétverte a consuli erőket, és a Padus (Pó) völgyébe benyomulva legyőzte Gallia Cisalpina tartomány kormányzóját.

Bár Spartacusnak már csak az Alpokon kellett volna átkelnie, hogy a rabszolgák szabadok legyenek, mégis visszafordult Itáliába. Talán azért, mert nem merte magát elszánni a magas hegyeken keresztül való nehéz átkelésre. Esetleg azoknak a véleménye kerekedett felül, akik amellettszálltak síkra, hogy a háborút Itáliában kell folytatni, mire a felkelők úgy döntöttek, hogy Róma ellen vonulnak. Ettől a szándéktól azonban Spartacus elállt, és Dél-Itáliába vonult.

Spartacus felkelése

A háború azonban egyre fenyegetőbb méreteket öltött. A Spartacus elleni új hadjárat főparancsnokságával Marcus Licinius Crassust, a leggazdagabb római bízta meg.

Spartacus közben Dél-Itáliában a bruttiumi kiszögellésig jutott, és át akart kelni Szicíliába, ahol a rabszolgák újból lázongani kezdtek. Az átkeléshez szükséges hajókat a kalózok bocsátották volna rendelkezésére. Amikor kiderült, hogy azok nem váltják be ígéretüket, a rabszolgák maguk láttak hozzá a tutajkészítéshez. Ekkor közelítette meg őket Crassus serege, hogy elvágja a felkelők visszavonulásának útját. A rabszolgák ügyes csellel átjutottak az erődítményen. Másnap már maguk mögött hagyták Crassus erődvonalát és táborhelyeit.

Spartacus hadserege ekkor az Adriai-tenger felé vonult, hogy a brundisiumi kikötőnél átkeljenek a Balkán-félszigetre, és Illírián és Thrákián keresztül megvalósítsák a tervüket. Spartacus serege sajnos nem tudott átjutni a tengeren. Ez jelentősen növelte Crassus győzelmi esélyeit. Apuliában rajtaütött a felkelőkön. Először a segédhadakat verte meg, majd a fő sereg ellen fordult. A döntő összecsapást Plutharkosz így írja le:

„Spartacus a kényszerű helyzet láttán csatarendbe állította seregét, hozzá vezették lovát is. Spartacus kirántotta kardját, és azzal a mondással, hogyha győz, az övé lesz az el-

lenség sok szép lova, ha meg legyőzik, úgysem lesz lóra szüksége, leszúrta. Azután sűrű csatározás közepette, számos sebből vérezve Crassus felé törtetett, de nem találta, két centuriót (római százados) azonban, akik szembeálltak vele, megölt. Végre, miután övéi megfutottak, egyedül maradt. Védte magát a tömördek ellenséggel szemben, amely körülvette és akkor elesett.”

A rabszolgaháború felszámolása után a bosszú iszonyatos volt: 6000 rabszolgát keresztre feszítettek!

A rabszolgaháború szükségszerűen bukott meg, hatása mégis nagy volt, a rabszolgatartás formái – ha lassan is – átalakultak. Fokozatosan kialakult annak a lehetősége, hogy a rabszolgák saját jövedelemre is szert tehetnek. Az összegyűjtött pénzzel megválhatták magukat, szabadokká lehettek. Ezeket nevezték libertinusoknak. Az egyes nagybirtokosok arra is törekedtek, hogy a rabszolga-utánpótlást a birtokaikon született rabszolgákkal biztosítsák. Ez emberségesebb bánásmóddhoz vezetett.

Ugyancsak a rabszolgaháború eredménye az is, hogy egyes nagybirtokosok nemcsak rabszolgákkal dolgoztattak, hanem birtokuk egy részét szabad bérlőknek, colonusoknak adták bérbe.

Összeállította: Uri Ferenc történész

FOTÓSAROK

Martin Munkácsi

A kolozvári születésű Munkácsi Márton, azaz Martin Munkácsi (1896–1963) a modern fotozsurnalizmus legfontosabb úttörőjének számít, aki kivezette a divatfényképészetet a stúdiókból, és mozgásba hozta a fényképészet statikus médiumát. Olyan világhírű fotográfusok tartották példaképüknek, mint Henry Cartier-Bresson vagy Richard Avedon. Korának legjobban fizetett sztárfotográfusa volt. A világhírnévhez vezető út legfontosabb állomásai Budapest – Berlin – New York voltak, ahol a kor legtekintélyesebb képes magazinjainak dolgozott: a Pesti Napló, a Berliner Illustrirte Zeitung, az Uhu és a Die Woche után a világsajtó legbefolyásosabb lapjaiban jelentek meg felvételei, mint a Harper's Bazaar és a Life magazin, amelynek első próbaszámát Kurt Safranskival együtt hozta létre. Briliáns képesszéi és a legkülönbözőbb szociális rétegek hétköznapi életéről készült mélyreható képriportjai nemcsak a fotóművészet nagyjaira tettek mély benyomást, látványos divatsorozataival a modern, sikeres, önálló és dinamikus nyugati nagyvárosi asszony képét is erőteljesen befolyásolta. Alkotói tevékenységének további csúcspontjai voltak az olyan hollywoodi sztárokról készült rendkívüli portrék, mint Katherine Hepburn, Leslie Howard, Fred Astaire, Marlene Dietrich. Felvételei nemcsak a magyar sajtófotó kiemelkedő alkotásai, hanem az egyetemes fotótörténet megkerülhetetlen művei is egyben.

Válogatta és összeállította: Lennert Géza fotóművész

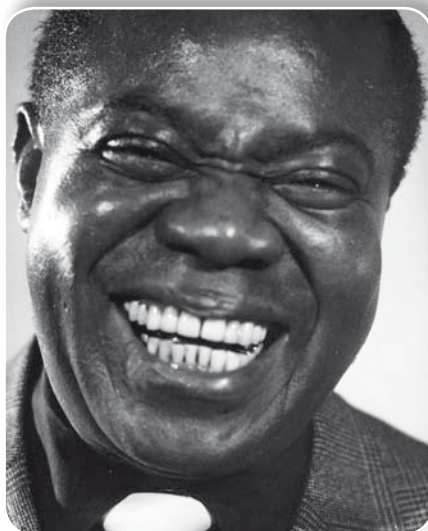
Akt napernyővel

Százzal

Pihenő

Louis Armstrong nevet

Greta Garbo nyaral

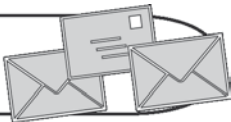
Ugró foxterrier

Világkiállítás

Fred Astaire lábujjhegyen

Az örökös kárásztéma

Ötven éve, hogy az ezüstkárász megjelent vizeinkben

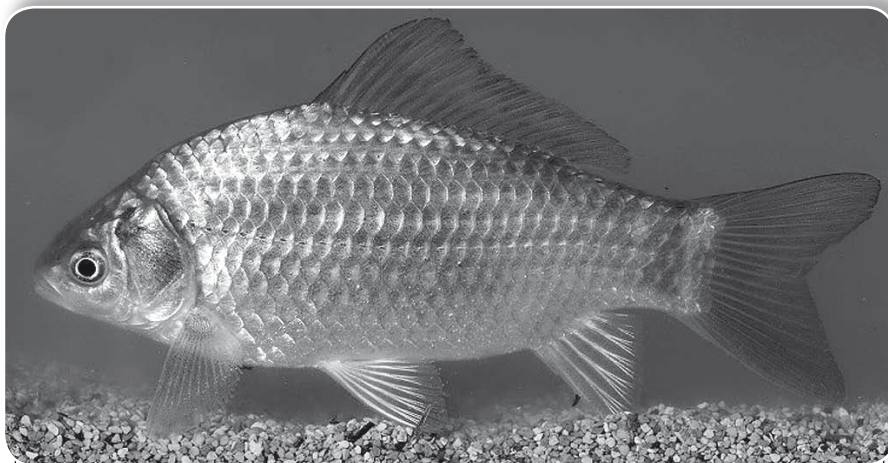
Fél évszázada annak, hogy Újvidéknél a Duna hullámteréről előkerültek az ezüstkárász bizonyító példányai. Ez akkor is tavasztájt történt, a Duna vízszintje akkor is magas volt, és kilépett a főmederből. A vízlepte hullámtér erdőiben horgászva egy igencsak fiatal horgász – akkor még a Jó Pajtás olvasóinak sorába tartozott – három darab, nagyjából tenyérnyi méretű halat fogott. A halakat megmutatta idősebb sporttársainak, és kérdezte, miféle halról lehet szó. Előbb válvognogás volt a válasz, mert nem tudták. Senki sem tudta, mit fogott a fiatal horgász. Aztán elszabadultak a találgatások.

Mivel a haltani ismeretek az idő tájt nem voltak kéznél, megfelelő szakirodalom sem létezett, mindenki azt mondott, ami éppen eszébe jutott. Az annak idején szélnek eresztett – végsőkig vakmerő, laza és meglapozatlan – következtetések azóta is dacolnak a haltani ismeretekkel. A vég nélküli találgatások torzszülött magyarázatai fél évszázad elmúltával is szilárdan állják a sarat. Lendüljünk harcba ellenük!

Akkor azt mondták, és még mai is hallani, hogy az akkor fogott halak – melyekről már régen tudjuk, hogy ezüstkárászok voltak – valójában a széleskárász és a ponty mestersegesen létrehozott keveréke. Nem így van. A széleskárásznak és a pontynak nincs mestersegesen, továbbtenyésztés szándékával létrehozott keveréke. De van vajmi ritkán előforduló természetes keveréke, amely a ponty és a széleskárász véletlenszerű összeivásából keletkezhet. Mivel ez mindkét faj hímjei és nőtényei között is megtörténhet, innen ered a pontykárász és a kárászponty elnevezés. Ezek a hibridek azonban igen ritkák, aligha találkoztok velük, és ami a legfontosabb: semmi közük az ezüstkárászhoz.

Az ezüstkárász keverékjellegével kapcsolatos mellébeszélést az élettanilag képzetlen horgásztársak által tévesen értelmezett jelenség okozta. A vidékünkön előforduló halak közül az ezüstkárász az egyetlen faj, mely iváskor különös trükkhöz folyamodik. Ezt ivari parazitizmusnak nevezzük, és abban nyilvánul meg, hogy az ezüstkárász nőtényei más halak hímjeivel együtt ívnak. Az ezüstkárász ikrája azonban olyan furcsa szerzemény, hogy az idegen spermium elindítja a petefejlődést. Ezt követően az ikra megtermékenyülteként viselkedik, és kiveti magából a fajidegen hím génkészletét. Ennek eredményeként az utódállatokra kizárólag a nőtény tulajdonságai öröklődnek át, valamennyi utód ezüstkárász lesz.

Persze van még sok mondanivaló ezzel kapcsolatban. Különböző tudósok ugyanis

Az EZÜSTKÁRÁSZ hátszonya homorú; pikkelyzete rendezett; az oldalvonala egyenes, megszakítás nélküli

A SZÉLESKÁRÁSZ hátszonya domború, pikkelyzete rendezetlen; oldalvonala szakadozó...

A test elszíneződése NEM szolgálhat a megkülönböztetés alapjául. A széleskárász olykor nagy hátmagassága sem alkalmas arra, hiszen ismertek alacsony hátmagasságú állományai is

kísérletek egész során hajtották végre, dolgozatok tömege szállította az újabbnál újabb ismeretanyagot, és ma már (majdnem) mindent tudunk ezzel a jelenséggel kapcsolatban. Erről máskor és magasabb szinten még majd írunk.

Most azonban fontos megemlíteni, hogy az ezüstkárász már említett ivási csintlansága eredményeként számos olyan őshonos halunk állománya csappant meg, amelyek hímjeivel az ezüstkárásznőtények összeboronálódtak. Az emiatt is veszélyeztetett széles kárász ma már annyira megritkult, hogy a fiatal horgász-nemzedékek már aligha találkozhatnak vele.

De nem árt megismerkedni vele, mert halfaunánk igen értékes, veszélyeztetett tagjáról van szó. A széleskárász állománya annyira megritkult, hogy a faj megmentésén a szakemberek komolyan dolgoznak. E tárgykör alapos ismerőinek egyikét belátható időn belül megszólaltatjuk a Horogban.

Ugyanakkor ejtsünk néhány szót arról a horgásztársunkról, aki vidékünkön előkerítette az ezüstkárász bizonyító példányait. Márton Miklósról van szó, a Streamer termékcsalád kifejlesztőjéről, amelyekből évről évre rendszeresen kerül azokba a csomagokba, amelyeket kishorgászaink között osztunk ki.

Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Április 18.

Andrea, Ilma, Aladár és Hermina napja.

Ilma: Vörösmarty Mihály névalkotása a Csongor és Tünde című mesedrámban. Valószínűleg az Ilona és a Vilma rövidítése. Finn név is, ez szintén 19. századi névalkotás. Jelentése: levegő, ég, világ.

Aladár: germán eredetű név, valószínűleg a germán Aldarik vagy az Aldemar név megmagyarosodott alakja. Eleminek eredeti jelentése: öreg, tapasztalt + híres vagy hatalmas, testőrhadnagy, mindenben hatalmas, előljáró.

1984. IV. 18. (29 éve)

Műemlékvédelmi világnap. A műemlékvédelmi világnapot az ICOMOS kezdeményezésére 1984 óta ünneplik világszerte. Az ICOMOS – International Council on Monuments and Sites, azaz a Műemlékek és Műemléki Együttesek Nemzetközi Tanácsa – az UNESCO műemlékvédelmi világszervezete, a párizsi székhelyű Világörökség Bizottság állandó műemlékvédelmi szakértő intézménye.

1982. IV. 18. (31 éve)

Ópusztaszeren felavatták a Nemzeti Emlékparkot. Legismertebb kiállított műve Feszty Árpád A magyarok bejövetele című kőrképe. Ez egyben szabadtéri néprajzi múzeum, skanzen és kirándulóhely, melyen közületek is sokan jártak már.

Április 19.

Emma, Buda, Leó és Gerold napja.

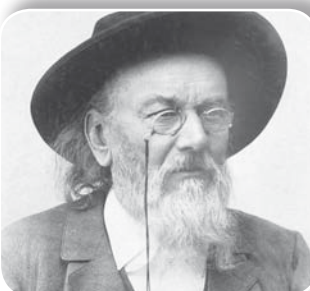
Buda: Régi magyar személynév. Keresztnévként a 19. században újították fel. Eredete vitás. Lehet a helység neve. Más magyarázat szerint a szláv Budimir személynévből származik. E név elemeinek a jelentése: lenni + béke.

Gerold: Germán eredetű név. Jelentése: dárda, hatalom.

1713. IV. 19. (300 éve)

A titkos tanácsosok konferenciáján elfogadták a Pragmatica Sanctiót, amely a nőági örökösödést is elismerte a Habsburg-dinasztián belül. Később, az 1722/23-as országgyűlés Magyarország törvényévé emelte.

1828. IV. 19. (185 éve)

Megszületett Zsolnay Vilmos keramikus. Édesapja, Zsolnay Miklós a lukafai keménycserép manufaktúrából megalapította a Zsolnay Keménycserép Manufaktúrát, melyet később Ignác fia nevére íratott. A nemsokára tönkrement céget az elárverezéstől a másik fiú, Zsolnay Vilmos mentette meg. Az üzem világhírű gyárrá való fejlődése ezután kezdődött el. Az egykori gyártelep helyén ma Pécs egyik büszkesége: a Zsolnay Kulturális Negyed található.

Április 20.

Tivadar, Konrád, Töhötöm és Tihamér napja.

Tivadar: Görög, latin eredetű név, a Theodor név magyar megfelelője. Jelentése: Isten ajándéka.

Töhötöm: Török, magyar eredetű név, a Tühütüm névből származik. Jelentése: fejedelem, herceg.

2010. IV. 20. (3 éve)

Felrobbant a mexikói öbölben található Deepwater Horizon olajfúró torony. A robbanást követő folyamat az Egyesült Államok történetének legnagyobb ökológiai katasztrófájához vezetett.

1862. IV. 20. (151 éve)

Végrehajtották az első sikeres pasztörizálást. A folyadékokban található mikroorganizmusok elpusztítására fejlesztette ki Louis Pasteur és Claude Bernard. A pasztörizálás olyan élelmiszer-technikai módszer, amely elsősorban a folyadék 60–90 °C közötti hirtelen, rövid idejű felmelegítésével, és azt követően gyors lehűtéssel csökkenti a benne lévő mikroorganizmusok számát. A sterilizációval ellentétben a pasztörizáció nem irtja ki az összes mikroorganizmust, csak olyan mennyiségre csökkenti a számukat, ahol már nem képesek fertőzni.

Április 21.

Konrád, Zelma, Simeon és Anasztáz napja.

Konrád: Germán eredetű név. Jelentése: merész és tanács(adó).

Zelma: Női név, a német Selma névből származik, ez pedig a Salome és az Anselma becézője. Származtatják még a Szalome arab formájaként is. Jelentése: Sion békéje, az Istenség védelme alatt álló.

1782. IV. 21. (231 éve)

Friedrich Fröbel német pedagógus és óvodaalapító születésének emlékére tartják ezen a napon az „óvodanapot”. 1831. és 1836. között Svájcban

tevékenykedett, különböző iskolákat alapított, és részt vett a népiskolai tanárképzésben. Felismerte a jelentőségét az iskola előtti nevelésnek, amely a gyermekek tevékenységi hajlamát ösztönzi. 1837-ben létesítette kisgyermek részére az első Gondozó-, Játék- és Foglalkoztató Intézetet a türingiai Blankenburgban. Az iskola előtti nevelőintézeteket 1840-től óvodáknak nevezték el.

1926. IV. 21. (87 éve)

Londonban megszületett VI. György király legidősebb lánya: Elizabeth Alexandra Mary Windsor, aki II. Erzsébet néven 1952-ben Nagy-Britannia uralkodója lett.

Április 22.

Csilla, Noémi, Kelemen és Noé napja.

Noémi: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: gyönyörűségem.

Kelemen: Latin eredetű név. Jelentése: jámbor, szelíd, kegyes, jószágos.

1970. IV. 22. (43 éve)

A Föld napja. 1970-ben először rendezték meg a Föld napja környezetvédelmi akciónapot az Amerikai Egyesült Államokban. A Föld napja azóta világméreteket öltött.

1870. IV. 22. (143 éve)

Megszületett Lenin (eredeti nevén Vlagyimir Iljics Uljanov) szovjet-orosz politikus, a Szovjetunió létrehozója és vezetője. Az 1917-es októberi forradalom szellemi előkészítője és egyik vezetője, a kommunizmus ideológiájának kidolgozója.

Április 23.

Béla, Albert, Sándor, Ilma, György, Ilona, Eged, Egon, Gellért és Adalbert napja.

Béla: Bizonytalan eredetű régi magyar személynév. Több Árpád-házi királynak volt a neve, majd a 19. században újították fel ismét. Török eredetűnek is tartják, ez esetben a jelentése előkelő.

Már a középkorban mesterségesen azonosították az Adalbert névvel.

Egon: Germán eredetű német név, az Egbert, Egmont stb. őszász és középnémet becézőjéből önállósult. Más feltevés szerint az Ecke-, Egin- kezdetű germán neveknek, főként az Eckehard névnek az önállósult rövidülése. Jelentése: kard, erős, merész.

1995. IV. 23. (18 éve)

A könyv és a szerzői jogok napja. A katalánok javaslatára az UNESCO nyilvánította ezt a napot a könyv napjává.

1926. IV. 23. (87 éve)

Szegeden megszületett Janikovszky Éva író, gyermek- és ifjúsági könyvek szerzője (Kire ütött ez a gyerek?). 32 könyvet írt, melyek 35 nyelven jelentek meg. Műveit az olvasók korhatár és fenntartás nélkül szeretik. A felnőtt és gyerekvilág konfliktusait humorba oldó, nagy sikerű könyvei a legolvasottabb könyvtári könyvek.

Április 24.

György, Simon, Györgyi, Bonifác, Csaba, Egon, Melitta, Becse, Honóriusz, Hümér és Sebő napja.

Hümér: Magyar nyelvújítók, a Fidéll név magyarítására a hú melléknévből alkották. Jelentése: húséges.

Becse: Török, magyar eredetű név, a besenyő népnévvel függ össze. Más feltevés szerint, a Bese név alakváltozata. Jelentése: kánya.

Április 24.

Szent György ünnepe. A katonák és földművelők védőszentje kis-ázsiai keresztény katona és vértanú volt. A néphit Szent György napjától számította a jó időt, a valódi tavasz kezdetét.

1500. IV. 24. (513 éve)

Tavaszi gonoszjáró nap, ekkor a boszorkányok szabadon garázdálkodhatnak. Tüskés ágakat, nyirfaágakat tűztek a kerítésbe, ajtóra, hogy a gonoszt távol tartsák. Aki ilyenkor a keresztútra ment, megláthatta a boszorkányokat.

Harkályok, az erdei lakásépítők

Egyik legkorábban fészkelő madarunk a holló. A párok egész életükben együtt vannak, és ha nem zavarják őket, éveken át ugyanabban a fészekben költenek. A négy-hat tojásos tojó néha egyedül kotlik, máskor a hím rendszeresen váltja. Ha egyedül ül, párja látja el táplálékkal. Torokzacskójában apró rágcshalókat, gyíkokat és magvakat hoz a fészekhez. A fiókák három hét alatt kelnek ki, és több mint egy hónapos korukban kezdenek repülni. A család ezt követően még hosszú ideig együtt jár.

A holló manapság ismét gyakori madárnak számít. A Pilisben, a Börzsönyben, a Budai-hegyekben vagy a Mátrában járva szinte minden alkalommal látom az erdő felett repülő párt, vagy hallom nagyon jellegzetes, mély „korkorr” hangjukat. Érdeemes tudni, hogy a repülő holló farka jól láthatóan ék alakú, egyebek mellett ez különbözteti meg a szintén teljesen fekete vetési varjútól.

Ahol még vannak öreg állományú erdők, ott mindig megtaláljuk a harkályokat is. A hazai gyertyános-tölgyesekben, bükkösökben gyakori a kertekben is előforduló nagy fakopáncs, de találkozhatunk fekete harkállyal, közép és kis fakopáncssal, valamint hamvas (régebbi nevén szürke) küllővel is. A harkályok fontos szerepük az erdőben, mert az általuk vésett odúikban később más odúlakó fajok – cinegék, légykapók, seregélyek stb. – költenek. Azokban az állományokban, ahol a fák még nem elég korosak ahhoz, hogy törzsükben a harkályok odúkat készíthessenek, az említett fajoknak mesterséges fészekodúk kihelyezésével segíthetünk. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesült tagjai országsszerte nagyon sok odútelepet létesítettek. Ezeket természetesen rendszeresen ellenőrizni, kezelni kell.

Az erdei sikló melegkedvelő állat, ezért csak április végén, május elején bújik elő téli

pihenőhelyéről. Kedveli a déli kitettségű lomb-erdőket, ahol napsütéses időben különösen a délelőtti órákban lephetjük meg sűtkérezés közben. A másfél méteresre is megnövő sikló hátoldala különböző árnyalatú barna, ritkán szürkés árnyalatú. Hasoldala sárgás. Karcsú testű, mozgékony hüllő, amely nemcsak a talajon, hanem a bokrok ágain is ügyesen mozog, ahol madárfészkek után kutat.

Holló

A nőstény a nyár derekán a talajba vagy az avarba rejtí öt-nyolc puha héjú tojását. A tojásokból a napsugárzás hatására augusztus végén vagy szeptember elején bújnak ki a kiskigyók. Nyomban szertemáznak, teljesen önállóak. Az erdei sikló fél és menekül az ember elől, ennek ellenér a kirándulók gyakran agyonverik a teljesen ártalmatlan és védett hüllőt. Iskolások, biológiai szakörök szép feladata lehet, hogy felvilágosítómunkával igyekezzenek elejét venni a pusztításnak.

Valószínűleg nincs olyan vidéke az országnak, ahol mezei verebek ne élneek. A barna fejtetőjével, fekete torokfoltjával és a fehéres pofafolton látható ugyancsak fekete pöttyel jellemezhető madár jelenleg már védett, de

a parkokban egyébként senkitől sem kell tartania. Március elején még rendszerint kis csapatban csiripel valamelyik sűrű bokorban, később párokba szakadozik, és költeni kezd. Növényi szálabokból, levelekből készült és puha tollakkal bélelt fészkeit áprilisban építi elhagyott harkályodúban, öreg fák természetes üregeiben vagy mesterséges fészekodúban. A párok gyakran életük végéig összetartanak, és fészkelőhelyükhöz is ragaszkodnak.

Bár a parkokban az ember közvetlen közelében élnek, mégis óvatosak maradnak. Ha úgy megyünk végig a sétányon, hogy a közeli ágon a párjának éppen felborzolt tollakkal udvarló hím azt gondolhatja, nem vettük észre, nyugodtan folytatja a szépítést. De alig állunk meg és pillantunk rá, viselkedése nyomban megváltozik. Tollait lesimítja, ezáltal hirtelen karcsúvá válik, és a következő pillanatban elrepül. A mezei veréb egész évben társas természetű, néhányan még a költés idején is összeverődnek egy kis tereferére.

A tavaszi hónapokban harsog a madárdal a parkokban. Csattognak az erdei pintyek és a fülemülék, énekelnek a barátkák és a fekete rigók, kórusban szól a széncinegék „nyitni-kék”-je, és mindezt aláfesti a fakopáncsok dobolása és a zöld küllő harsány „klü-klü-klü-klü” kiáltása. A tavasz a parkokban és az arborétumokban is a legszebb évszak.

Sch. E.

Verébsereg

Erdei sikló

Érdekességek a teknősökről

A teknősök több mint 200 millió éve léteznek a Földön, megelőzve az emlősöket, a madarakat, a krokodilokat, a kígyókat és még a gyíkokat is a fejlődésben. Lássunk néhány érdekes tényt a páncélos állatokkal kapcsolatban.

– A teknősök ősei fogakkal rendelkeztek, és nem tudták behúzni a fejüket, de ettől eltérően az általunk ismert teknősök nagyon is hasonlítanak elődeikhez. Több teknősfaj élhet akár száz vagy még több évig is, mint például az amerikai dobozteknős is. Egy feljegyzett eset szerint egy indiai-óceáni teknős elfogásakor nagyjából ötvenéves lehetett, majd fogságban élt még 152 évet.

– Minden kontinensen elterjedtek, az Antarktiszot kivéve. Szinte bármely klíma megfelel nekik, egyetlen szükséges feltétel az elegendő meleg a költési időszakban. A legtöbb teknős nem jól tűri a hideget, ennek ellenére egyszer megfigyeltek egy Amerikában honos mocsári teknőst jég alatt úszni a Great Lakes környékén.

– A teknősök hátán található védőburok a páncél, míg a hasán található a plasztron. A kemény védőburok 60 különböző, egymáshoz csatolt csontból áll. A páncél csontos része lemezekkel van fedve, mely pluszvédelmet biztosít. A legtöbb szárazföldi teknősnek kemény páncélja van, míg a vízi teknősök inkább aerodinamikusabb páncéllal rendelkeznek. Kivételt képez egy kelet-afrikai fajta, mely, ha fenyegetve érzi magát, közeli kövek közé fészkelődve felfújódik.

– A legtöbb teknősfélének öt ujja van, kivételt képez ezek között az amerikai mocsári teknős, mely négy, esetenként három ujjal rendelkezik csupán.

– A teknősöknek jó látásuk és kitűnő szaglásuk van. Hallás és tapintás terén sem állnak rosszul, mindemellett még a páncélban is található idegvégződéseket.

– Egyes vízi teknősök képesek a bőrükön keresztül lélegezni, így képesek hosszabb ideig víz alatt maradni.

– A teknős egyike azon primitív hullőfajoknak, mely sok más fajt túlélt. Lehetséges, hogy sikerének oka a páncélja?

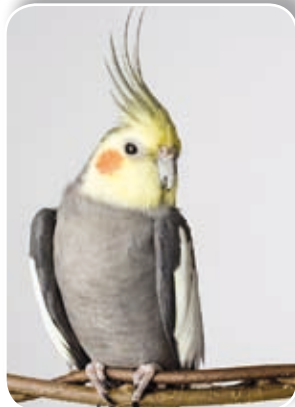
Nimfapapagáj

Ausztráliai hazájában olyan közönséges ez a madár, mint nálunk a varjú. Mindenütt megtalálható a városi parkoktól az őserdőig. Európába feltételezhetően a hullámos papagájjal egy időben kerülhetett.

A nimfapapagáj (*Nymphicus hollandicus*) nagyságát tekintve körülbelül a gerléhez hasonlítható, bár farka lényegesen hosszabb. Ez a madár akár 25–30 évig is él.

A nimfapapagáj viszonylag kis kalitkában is jól megvan, ha naponta kis időre kiengedjük, hogy röpködhessen. Nem érzékeny, nem kényes, de azért ne helyezzük huzatos helyre, ne tegyük ki a tűző napra!

Eleséggként beéri vörösköles és zab keverékével, ha adsz neki mindennap egy-egy evőkanálnyi napraforgómagot is. Ezenkívül szívesen fogyasztja a szokásos zöldeléseket: salátalevelet, tyúkhúrt, a sárgarépa zöld levelét, reszelt, nyers sárgarépát, almát, körtét stb. Időnként adhatunk neki reszelt, főtt tojást is, de vigyázzunk, nehogy túletesszük! Előfordulhat, hogy elhízás miatt akár teljesen röpképtelenné is válik. Természetesen ez a madár is naponta igényli a friss ivóvizet.

A nimfapapagájok ideális házi kedvencek, megfelelő, szeretetteljes gondoskodás mellett nagyon hamar megszeliődülnek. A nimfapapagájok lenyűgöző tehetséggel megtudják tanulni az elismert szavakat, elfütyült dallamokat. A hímeket könnyebb tanítani, de szelidítésük nehezebb. Érdemes tudni, hogy a nimfapapagájok nagyon ijedősek, hajlamosak a pánikszerű menekülésre. Mindennapi szabad repülésekor (erre feltétlenül szüksége van) be kell húzni a függönyöket, nehogy megijedjen, és ijedtében az ablaknak repüljön. Ha van növény a szobában, vigyázzunk, hogy ne egyen belőle, mert léteznek mérgező növények is (pl.: leander).

A zsiráf legközelebbi rokona

Az okapi

Az okapi egy rendkívül szokatlan, mégis elragadó teremtmény. Legjobban a zebrára emlékeztet, de az okapi valójában a zsiráf legközelebbi rokona.

Az okapit rejtőzködő természete és kis elterjedése miatt az 1900-as évekig nem ismerték.

Bizonyíthatóan csak a Kongói Demokratikus Köztársaság területén, a Kongó-medence sűrű esőerdőiben él. A vadonban élő okapik egyedszámát 25 000-re becsülik. Fennmaradását az illegális vadászat és élőhelyének elpusztítása fenyegeti. Egyetlen természetes ellensége a leopárd.

Az okapi lábain vízszintes, fehér-fekete csíkozás figyelhető meg. Furcsa mintája segítségével könnyedén beleolvad az őt körülvevő környezetbe. Hatalmas elálló fülei vannak, hallása kiváló. Az okapi testhossza mintegy 2–2,4 méter, a marmagassága pedig 1,5–1,7 méter körüli, testtömege 200–250 kilogramm között mozog. Puha és bársonyos, vörösesbarna szőrzete van. Bundája vízálló, az eső egyszerűen leperereg róla. Szarvait finom bőr borítja.

Az okapi többnyire magányos és rejtőzködő állat. Leveleket, hajtásokat és gyümölcsöket fogyaszt. Hosszú, fekete nyelvvel ragadja meg a kiszemelt leveleket. Nyelvvel akár a szemhéjáig is elér. Az okapi napjában 20–24 kilogramm táplálékot is képes elfogyasztani.

Átlagos élettartama a vadonban ismeretlen, fogságban viszont akár 33 évig is élhet.

Április

*Esik az eső, dörög az ég is,
Áprilisban fúj a szél is.
Sok illatozó virágot tép a szél,
Igaz egy-két hónapja múlt a tél.
Most visszajött a hideg eső,
Kint ázik-fázik buta Dezső.
Ludason az idő kicsit dilis.
Április, szépen virágzó április.*

*Alig látszódik már a lenyugvó napocska,
Elkóborolt a nyájtól egy-két juhocska.
A juhász betereli elkóborolt nyáját,
Patkányra éhes bagoly elhagyja a fáját.
Csillagos égen repülnek a kis fecskék,
Egész este irdatlanul mekegnek a kecskék.
Alszik már a jó öreg Boris.
Április, szépen virágzó április.*

**Kőműves Erik, 5. osztály,
Miroslav Antić iskola, Palics**

Padtársam

*Padtársamat Emilnek hívják,
pizskálni nem igazán bírják.
Az órákon általában figyel,
de a feleléseket ő sem kerülheti el!*

*A suliba mindennap gyalogol ő,
alig várja már, hogy elkezdődjön a szünidő.
Már régóta barátok vagyunk mi ketten,
remélem, végigkísér ez a barátság egész életünkben!*

**Szögi Roland, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Orom**

A nagy könyv rejtélye

Egyszer a barátnóm azt mesélte nekem, hogy a múzeumban van egy titkos szoba, és ott található egy nagy könyv. Ez a könyv mágikus. Nem hittem neki.

Megkértem a szüleimet, hogy menjünk el a múzeumba, mert van ott egy kiállítás, ami nagyon érdekel. Még aznap elmentünk. A múzeumban nagyon sok szép kép volt, de egy valahogy sehogy sem illett a többi közé. Levettem a képet, és megláttam egy gombot. Nagyon kíváncsi voltam, hogy mi történne, ha megnyomnám a gombot. Néhány perc gondolkodás után megnyomtam. Egyszerre kinyílt egy ajtó, és én bementem egy szobába. Ott is különféle ajtók voltak, és mindegyiken egy tábla, melyről megtudhattam, hogy mi van az ajtó mögött. A folyosó végén, egy táblán a következő szöveg állt: ez a nagy könyv szobája. De nem volt ott ajtó. Némi tünődés után eszembe jutott, hogy a bejáratnál is meg kellett találnom a gombot, hogy bejuthassak. Levettem a táblát, és megnyomtam a gombot. Szétnyílt a fal, én pedig bementem. Hát nagy csodálkozásomra volt ott egy szemüveg. Felvettem a szemüveget, és egyszerre sok-sok nagy könyvet láttam, s az egyiknek élénkebb volt a színe, így mindjárt gondoltam, hogy az lehet az igazi. A kezembe vettem, és egyszerre angyalok kezdtek röpködni körülöttem. Kinyitottam a könyvet, és ezt olvastam: „Nézz belém!”

Nagy világosság támadt, és már mindent értettem.

Mindenkinek vannak titkai, de az igazi rejtély az, hogy ki vagy te! Az igazi nagy könyv te magad vagy, és magad is egy rejtély vagy. Mire megfejtjük ezt a rejtélyt, addigra már öregek leszünk, és abban a pillanatban angyalokká válunk.

Szakál Natália, 5. osztály, Szent Száva iskola, Nagyikinda

Testvérem

A családban hét gyerek van. Nehéz választanom, mégis úgy döntök, Kálmán öcsémről írok.

Örökmozgó kistestvérem hétéves, első osztályba jár. Közel van az iskola, mégis néha anya vagy mi (testvérek) kísérjük el vagy hozzuk haza őt. A tanítónője csak szépet és jót mond róla, mint például: „Aktív, tud képekről meséket alkotni, igyekvő...”

Kálmán hobbija a rajzolás, de szeret meséket nézni vagy hallgatni, és a bátyjával, Bálinttal játszani. Amint a tanító nénije is mondta, ha rajzol egy rajzot (ami általában igen tartalmas), képes érdekes sztorikat mesélni róla.

A tesóm jár néptánra, anyu az idén íratta be. Több ismert népdalt tanult meg, és a táncleányokat is játszadozva, könnyedén sajátítja el.

Kedvenc tantárgya a magyar. A betűk világa nagyon érdekli, majdnem az egész ábécét átvették már az iskolában. Nagyon szeret olvasni. Tegnap meg is lepődtem, amikor meghallottam, kissé akadozó, de egyre jobban fejlődő olvasását.

Egész nap játszik, futkározik, mégsem fárad el. Annak ellenére, hogy sokat veszünk, többnyire megvagyunk egymással.

A szeme zöld. Haja világosbarna színű. „Ajka vörös, mint a rózsa...” Jól van, nem fogok a Hófehérkéből idézni. Kálmán kacagató történeteket tud kitalálni. Egy alkalommal megkérdeztem, akarja-e, hogy elolvassam neki a Piroska és a farkas történetét, ő belekezdett a saját fantáziája által kiagyalt „Lötytös Panni, alias Zöldike és a színvak farkas” meséjébe. Egész este nevetett minket. Kálmán sztorijai könnyeket csálnak az ember szemébe. Eszembe jutott egy pár sor abból a meséből. Elmondom:

„Egy nap Zöldike elment meglátogatni a színvak farkast. Biciklivel jött vele szembe a nagymama. Odaköszönt neki, és megkérdezte:

- Mit viszel a kínai táskádban?
- Sört és pálnkát viszek a farkasnak – válaszolta tétován Zöldike.
- Nem látod, mennyi sonka nő a réten? Szedjél pár szálat! – mondta.”

Rengetegszer megnevetett vidám, aranyos és egyaránt fantáziadús történeteivel, vicceivel. Remélem, mindig megmarad ilyen aranyos mókamesternek.

Sótanyi Zsófia, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Padtársam

*Padtársam Dani,
Szeret focizni.
Mindenki azt hiszi, jó gyerek,
Mert ha becsöngetnek,
Ül a helyén nyugodtan,
És általában csöndben van.
De ha a csengő ismét szól,
Csintalanra vált a nyugodtból.
Vicceldődik sokat,
És szereti a nyulakat.*

Tóth Orsolya, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Nagy Noémi csantavéri tanuló rajza

Keresés közben

Általában rendet tartok a szobámban, s ezért is van az, hogy mikor valamit nem találok, olyan ideges leszek, hogy elkezdem ott is keresni, ahol nincs. Ez eléggé rossz tulajdonságom.

Keresés közben mindig kérdéseket teszek fel magamnak:

– Hol láttam utoljára?

– Mikor volt legutóbb a kezemben?

Majd mikor ezekre a kérdésekre tudom a választ, mégsem találok azt, amit keresek, hát az egy egész picit sem jó érzés. Ekkor jön az, hogy miért nem tudom elrakni rendesen a holmimat? Miért halasztok mindent az utolsó pillanatra?

Ilyenkor általában bemegyek a szobámba (borzasztóan mérges és elkeseredett vagyok). És egyszer csak, nini! Az általam keresett tárgy ott van az orrom előtt, a polcon, ahova akkor teszek dolgokat, mikor tudom, hogy azokra nemsokára szükségem lesz.

Ekkor nevetek magamon, mert ahelyett, hogy sok időt elvesztettem a kereséssel, csak szét kellett volna nézнем egy kicsit jobban a szobámban.

Biacsi Nikolett, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Felülmúltam önmagam

Egy hétfői napon kezdődik a történetem. Erre a napra a tornát tanító tanárunk bejelentette a felelést, melynek tárgya a szertorna. A felelési mozzulatok listáján a fejenállás is szerepelt. Ez kissé félelmet keltett bennem.

Az órán a gyakorlásánál hosszas várakozás után rám került a sor. Útközben minden egyes társamtól, aki már végrehajtotta a feladatot azt kérdeztem, hogy nehéz volt-e. A válasz többnyire az volt, hogy nem, de én mégsem nyugodtam meg. Mivel rossz tornász hírében állok, nem tudtam bízni magamban. Előzőleg akárhányszor megpróbáltam, kudarcot vallottam. Ez így ment három tanítási órán keresztül. Végül eljött az idő, hogy jegyért bizonyítsak. Tehát, mint mondtam, rám került a sor. Harmadiknak szólítottak felelni, ugyanis harmadik vagyok a naplóban. Mindent végrehajtottam, amit kértek tőlem, így már csak a fejenállás maradt hátra. Megpróbáltam, de nem sikerült. A tanár úr megértő volt, így megengedte, hogy újra próbáljak. A barátaim a tornaterem szélén álltak, és biztattak, hogy sikerülni fog. A szívemben némi félelemmel, nekirugaszkodtam. A fejemet a tornaszőnyegre helyeztem, majd hatalmas lendülettel a levegőbe dobtam a lábaim. A szemem zárva tartottam, hogy ne lássam a többiek arcát, mikor nem sikerül, de taps szólalt meg. Kinyitottam a szemem, és láttam, hogy sikerült. A szívemet büszkeség és melegség árasztotta el.

Nagyon boldog voltam, és hálás a barátaimnak, amiért biztattak. Azt hiszem, én is, mint a kis szőke Nemecek, felülmúltam önmagam.

Berényi Dorina, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Csabai Orsolya zentai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

A könyvtárban

*A könyvtár szép és csöndes hely,
hol az íráshoz az ihlet folyamatosan kap el.
Nagyon jó ott lenni,
kedves hozzánk a könyvtáros néni.
Lehet mesédélutánra járni,
a könyvek színes világát kitérni.
A könyvtáros mindent megmutat.
A polcokon csak úgy áll a könyvtucat.
Vannak régi könyvek, szépen megvigyázva.
A sorok között nem lehet menni játszva.
Szeretek én könyvtárba menni.
Most vége a versemnek, és ennyi.
Írok én még máskor sokat,
addig te is ragadj tollat!*

Rácz Szabó Enikő, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Nekem tetszett

Kedves Molnár Ferenc!

Az 1907-ben megjelent A Pál utcai fiúk című könyvet nagyon érdekesnek találtam. Hallottam, 30 nyelvre fordították le.

Már a regény elején kiderül, hogy ki a főnök. Az olvasó akármilyen korú is lehet, a történetbe bele tudja magát élni. Ebben a mai világban nem igazán hallani az olyan gyerekekről, akik egy darabka földért küzdenek.

Boka mindig igazságot teremtett a többiek között, és tisztességes tábornok volt. Kevés az olyan ember, aki megbocsát egy árulónak, és közben a többiek javát is szolgálja. Gyerek léteére néha felnőtt fejjel gondolkodott, bár néha vele is előfordult, hogy tévedett. Az emberek között vannak jók és rosszak. S bár a vörösingesek között is volt olyan, aki nem tisztelte a másikat, de Áts Feri mindig szabály szerint járt el.

Ebben a kötetben hihetetlen dolgok történnek. Furcsa az is, hogy egy olyan gyerek, mint János, szóba állt egy kis vézna fiúcskával, Nemecekkel.

A háború semmiben sem különbözött az igazítól, csak egyetlen dologban, ami engem nagyon meghatott. Ez pedig, hogy a beteg és gyenge kisfiú változtatta meg a csata kimenetelét. Mégis ez a kis hős hal meg a végén, aki talán a legtöbbet tette a csapatért.

Mikor Barabás és Kolnay kibékülnek azon a helyen, ahol Nemecek megmenti a csatát, az valami új, komoly, erős barátság kezdete, ilyenről nem lehet mostanában hallani.

Ez a legérdekesebb könyv, amit eddig olvastam, és másoknak is ajánlani fogom, mert benne van a megbocsátás, a szeretet és más mindennapi dolgok, mégis különleges.

Barta Stefánia, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Tanácsok a rózsának

(Saint Exupéry: A kis herceg című házi olvasmány kapcsán)

Kedves Rózsa!

Szeretnék neked pár tanácsot adni, hogyan viselkedj a hercegeddel.

1. Ne parancsolgass neki!
2. Vidítsd fel (például nevelj újabb és újabb virágokat)!
3. Legyél vele kedvesebb!
4. Ne kérd meg annyi mindenre, hogy annyit fájjon érted, te pedig aztán még csak meg sem köszönöd neki!
5. Ahelyett, hogy kérnéd, hogy hagyjon egyedül, inkább legyél vele! Ha figyelni rá, tudnád, hogy ő szeretne veled lenni.
6. Tedd azt, amit ő szeretne!
7. Magyarázd el neki, hogy – számára – miért te vagy a legszebb és az egyetlen a világon!
8. Ne hazudj neki, hogy te vagy az egyedüli ilyen rózsza – inkább beszéljétek meg, hogy miért érzi ő is úgy, hogy neki te vagy az egyetlen!
9. Amit pedig nagyon-nagyon be kell tartanod: SZERESD ŐT!
10. Ezeket a tanácsokat tekintsd a „Tíz parancsolatnak”!

Csányi Ágnes, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Eistand, avagy a virágcsokor története

Az eistand egy csúnya német szó. Azt jelenti, hogy, ha egy erős gyerek azt mondja, eistand, akkor övé lesz az összes játék, amivel éppen játszanak. A gyengébb gyerekek pedig nem szabad ellentmondania, mert akkor az eistandot kijelentő gyerek megveri.

Egy tavasszal, mikor még alsós voltam, velem is történt egy ilyen eset. A kertünkben rengeteg gyönyörű csillagvirág pompázott. Szerettem volna a tanító néninek is vinni egy szép csokorral, hogy díszítse vele a tantermünket. Anyukám szedett is egy pár szálát, és én büszkén vittem az iskolába. Az úton talákoztam egy velem egykorú, másik osztályba járó, de erősebb lánnyal. Meglátta a sárga virágcsokrot, és a sajátjának tartva rögtön elvette tőlem. Én persze nem akartam odaadni, ezért ő gyomron vágott, és erőszakkal kitépte a kezemből. Nagyon dühös és mérges voltam. Hazaérve bösen meséltem el anyukámnak, mi történt, és azt mondtam:

– Meg fogom bosszulni, amit tett velem! Ezt még visszakapja!

Emlékszem, anyukám nagy bölcsen hallgatott, és másnap két csokor virággal küldött el az iskolába. Ezt mondván:

– Ne veszekedj, lányom, inkább, ezt a másik csokor csillagvirágot add oda annak a kislánynak.

Így is tettem. A kislány megörült az ajándéknak, és barátnőként mentünk együtt az iskolába.

Az emberek nem tehetnek arról, hogy kicsik, gyengék, soványak vagy kövérek. Nem szép dolognak tartom, hogy a testi adottságainkat kihasználva szerzünk meg valamit. A szüleim arra tanítanak, kérjem, ha szeretnék valamit, ne vegyem el a másét, így tisztességes ember lesz belőlem.

Oláh Klaudia, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Egy órán...

*Melyik az az óra, amelyiken
az kell, hogy nagy legyen az ész,
különböztetni a mélytől a felszínt?*

*Melyik ez az óra, amelyikről beszélek?
Nem mondom, szabad emberként élek.*

*A fizika igazán fontos,
de azért a mértanban is légy pontos!
Kint a földön kapálni se egyszerű,
ezért inkább a matekban légy nagyszerű!*

Pacal Andrea, 6. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Hajnal a falumban

*A falunkban a szél sem dalol,
Mindenütt szürke, komor köd honol.
Üres a sok utca, sivár, pusztá.
Az emberek szeme csukva,
Most járkálnak álmukban.*

*A napocska szeme félig nyitva,
De visszacsukta egy pillanatra.
Hűvös ölése van a csendes szélnek,
A madarak lassan szárnyra kélnek.*

*A legszebb utca mosolyog,
A többi is somolyog.
Szikrát szór a fény milliónyi gyémántja,
Minta víg tükör vigyori pillantása.*

*A fénylő labda az égen törölgeti szemeit,
A komor fa mélyre ereszti pompás gyökereit.
A falumnak csorgó csendje ámit.*

*Felébredt már a posta,
A bolt szeme tárva-nyitva.
Forró nézése lett a napnak,
A felhők pedig kacsingatnak.*

Rizsányi Manuella, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Kedves Pajtások!

A költészet napja hozta be a mai Rügyfakadásba verseiteket, amelyekben a játékos kedv, tréfás, hangulatos gondolatok hullámoznak a vers ritmusára, és én jó érzéssel állapíthatom meg, hogy jártasak vagytok a költészet világában.

Ami pedig a fogalmazásokat illeti, ajánlom, hogy olvassátok el a Nagy könyv, a Nekem tetszett, az Eistand, avagy a virágcsokor... és a Tanácsok a rózsának című írásokat! Ha megtaláljátok benne a közös pontot/pontokat, akkor figyeljétek meg, milyen irányban kanyarog a fogalmazások gondolatmenete! De figyelmeztetke ajánlom a Keresés közben, a Fölülmúltam önmagammat és a Testvérem című írásokat is, ha egy kis önkritikára van szükségetek vagy szeretetre vágytok.

Jó írásokat találtam ma az óbcesei Petőfi Sándor iskola Figyelő című diáklapjának legújabb számában, ezeket és a többi eheti küldeményt a következőknek köszönöm:

Bácskertes: Buják Judit, Gradicska Enikő, Guzsvány Martina, Guzsvány Szilvia, Janovics Diana, Kujundzsity Klaudia, Novics Dávid, Pacal Andrea, Pap Nikolett, Pekan Dijana, Rekettye Emília, Szszivárevity Edvard, Sipos Tamás (2 írás), Sulc Dorca, Tadián Viola (2 írás), Tumbász Dávid, Varga Patrik;

Óbce, Petőfi Sándor iskola: Almási Vivien, Angeli Marina, Fain Mónika (2 írás), Karácsonyi Orsolya és Tóbiás Vivien;

Pacsér: Brsity Adrienn, Csányi Ágnes, Csekity Szemesi Bence, Nagy Mariann, Nyúl Sámuel Balázs, Simon Dániel, és Szemesi Laura;

Szilágyi: Rizsányi Manuella (3 írás) és Tari Eleonóra (3 írás).

Örülök a szép időnek és a jó írásoknak!

Tomán Mária

Fiúcsúfoló

*A mi iskolánkban az a jó,
A sok gyerek csuda jó.*

*A mi osztályunkban az a hír,
Minden fiú lánytól fél.*

*Ilyen osztályt nem talál,
Se diák, se tanár.
Hát ilyen a hetedik bé osztály.*

Fain Mónika, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbce

Kovács Viktória csantavéri tanuló rajza

Jim Carrey

Gumiarcú Jim Carrey, így is nevezik tréfásan a színészt, aki valóban az arc mimikák nagy mestere. Az *Ace Ventura* nyomozója feltűnő és páratlan humorával tűnt ki a többi komédiázó közül, és azóta is azt tesz, amit csak akar. Nem hallgat senkire sem, olyan filmekhez fog hozzá, amilyenekhez kedve tartja. Ha épp úgy jön neki, akkor drámai szerepet vállal. Képzelt interjúnk szereplője a kanadai születésű **Jim Carrey**.

– Diákként is szórakoztató voltál?

– Remélem igen, legalábbis mindig tettem róla, hogy mások felfigyeljenek rám. Három idősebb testérem van, és állítólag már őket is mindig szórakoztattam. Mire tízéves lettem, annyira komolyan vettem a komédiázást, hogy egy humoros show-ba is elküldtem az önéletrajzomat. Gondolhatjátok, hogy milyen önéletrajzom lehetett tízévesen. A középiskolában sem unatkoztak a körülöttem levők. Az osztály tréfamesterévé váltam, a tanáraim pedig hagytak kibontakozni: minden tanítási nap végén néhány perces stand up comedyt tartottam.

– Az mondják, hogy minden humorálarc mögött ott van a szomorú bohóc is...

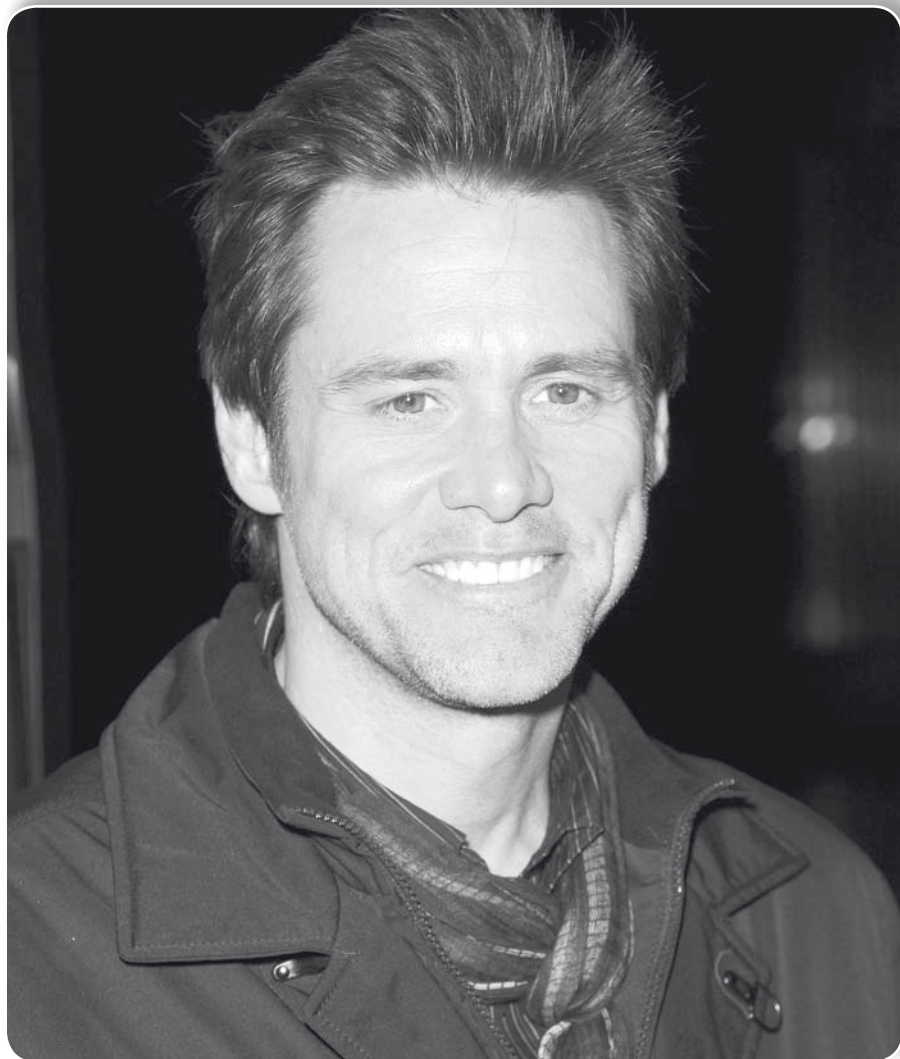
– Akárcsak nálam, hiszen a tinédzseréveim nem épp felhőtlenül teltek. Tizenhárom éves voltam, amikor apám munkanélküli lett, és nem talált jól jövedelmező munkát. Furgonban vagy sátorban aludtunk a rokonaink udvarában, és a sulit mellett nekem is dolgoznom kellett. Egy gyár mosdóját takarítottam, ami annyira fárasztó volt, hogy nem bírtam tanulni, ezért otthagytam a sulit. Ezek az élmények azonban segítettek nekem a továbbiakban, hogy megtaláljam magamban a hétköznapi embert, aki hétköznapi és megélhetési problémákkal küzd.

– Nem ábrándoztál akkoriban, hogy egyszerű gazdag és híres leszel?

– Dehogynem. Kimondottan ábrándozós alkat voltam. Egyszer kiírtam magamnak egy tízmillió csekket, és arról álmodoztam, hogy igazi.

– Mikor vált valóra az álom?

– Tizenhét évesen költöztem Los Angelesbe, ahol rokonlelkeket kerestem. Olyanokat, akik hozzám hasonlóan szeretik a szórakoztatást. Sikerült is megmutatkoznom, és barátokra is leltem más humoristák

személyében. Nekik köszönhetően műsorokban léphettem fel, és kisebb szerepeket is kaptam.

– Melyik film hozta meg számodra az áttörést?

– Az *Ace Ventura*, vagyis az *Állati nyomozó*, ami pedig még ennél is jobb volt, hogy hirtelen minden beindult. Valóságos filmes lavina indult el a főszerepléssel, hiszen az ezek után következő filmjeim is mind sikeresek lettek, a *Dumb and Dumber*, vagyis a *Dilibogyók*, a *Maszk* stb. Utána főgonoszt játszottam a *Mindörökké Batman*ban, amit nagyon élveztem, majd pedig ismét állati nyomozó lehettem az *Ace Ventura* második részében.

– Máskor is alakítottál negatív szereplőt?

– A *kábelbarát* szintén nagy kedvencem volt, ott is elég gonosz vagyok, hiszen egyfolytában a **Matthew Broderick** által megformált Steven Kovacsot üldözöm, a *Grincs*ben pedig nem is vagyok gonosz, csak magányos.

– Közben drámaibb szerepekre is vállalkoztál...

– *Az ember a holdon* épp egy ilyen volt. Szeretem néha a másik oldalamat is megmutatni, de utána mindig visszatérek a szórakoztatáshoz. E film után például *Az igen-emberben* láthattak a nézők.

– Új filmekben viszont a mágia világában kalauzolod az embereket. Szereted a bűvészkedést?

– Nagyon szeretem azt a világot, amit *A The Incredible Burt Wonderstone* című film mutat be. Ott egy bűvészt alakítok. Magam terveztem meg a tettkómat, és amikor hosszú hajú parókát vettem fel, teljesen más embernek éreztem magamat. A bűvészek mindig is foglalkoztattak. Főleg azok után, hogy sosem sikerült megfejtennem a trükkjeiket. Az arroganciájukról nem is beszélve. Mintha azt mondanák: abrakadabra, és most bunkóvá teszek. Tényleg nagyon bosszantó.

L. M.

Gion Nándor

Virágos Katona

(Részlet)

A Gavanski-féle vízimalommal hosszú földgát állta útját a folyónak, és a gát és a malom között volt a Szív. Téglából épített, egy méter magas, csúcsos emelkedő, amolyan kezdetleges zsilip, amely alacsony vízálláskor teljesen elzárta a folyót, és a vizet a malom lapátjai felé terelte. A Krivaja azonban itt ritkán apadt le egy méter alá, a víz többnyire keresztülzúdult a szív alakú emelkedőn, fehér habokat vetve csapódott le a másik oldalon, és a Szív tulajdonképpen olyan volt, mint egy szép kis természetes vízesés. Tiszta, átlátszó víz csobogott itt, a halak is szépen látszottak, szinte átrepültek a Szív felett, a másik oldalon néhány pillanatilag zavartan forgolódtak a habok között, aztán méltóságteljesen elúsztak a Kálvária felé. Az egész Krivaján talán itt lehetett a legkönnyebben halat fogni. Nem nagy halakat, mert azok elkerülték a vízesést, és inkább a vízimalom lapátjai alatt úsztak, hanem az apróbbakat, amelyek nem tudtak kimenekülni a víz sodrásából, és tehetetlenül hullottak át a csúcsos emelkedő másik oldalára.

Török Ádámmal rengeteg apró halat fogtunk a Szívnél. Odaálltunk a vízeséshez, és elkapostuk őket, amikor a zuhanástól megzavarodva hirtelen nem tudták, hogy merre ússzanak. Illetve jobbra csak én fogdostam a halakat, Török Ádám meg mögöttem állt a bicskájával, elszedegette tőlem, és ott helyben kibelezte, megtisztogatta és megmosta őket. Aztán elmentünk a Kálváriára, a kápolna mögötti teraszon száraz gallyakból tüzet gyújtottunk, és megsütöttük a halakat.

Török Ádám azután, hogy a Szegiek elbocsátották, vagy fél évig alig evett mást ezeken az apró halakon kívül. Nem akart dolgozni, de nem akart a szülei és a testvérei nyakán sem élni, mert két bátyja kivándorolni készült Brazíliába, és az egész Csozogó Török család ezeknek gyűjtötte az útravalót. Így hát Török Ádám a halat ette, még télen is csak ritkán fogadott el valami más ennivalót, pedig mindennap együtt voltunk. Ő is eljárt mindennap a Kálváriára, reggelenként velem együtt nézte a tuki és a Kálvária utcai vakondemberek munkába vonulását, utána meg a kőoszlopokba épített képeket nézegettük,

és együtt találgattuk, vajon miért is boldog a Virágos Katona. Mert Istenes Bibic Mihálynál tett rossz emlékezetű látogatásunk után ő is észrevette, hogy a Virágos Katona különbözik a többiektől, hogy nemcsak a korbácsot tartja ügyetlenül a kezében, hanem egyáltalán mindent ügyetlenül csinál, és kimondottan boldognak látszik, tehát a nagy, sárga virággal együtt nem illik oda a képekre. Igaz, Török Ádám gyorsan megtalálta erre a maga magyarázatát. Szerinte a Virágos Katonának bizonyára nagy pénzeket kínáltak fel, amiért a Megváltót korbácsolta, és ennek örül, ezért látszik boldognak. Én azonban tudtam, hogy ez nem lehet igaz, a Bibliában egy szó sincs arról, hogy bárki is pénzt kapott volna a Megváltó megkínzásáért, meg aztán láttam én már néhány olyan embert, akinek sok pénze volt, de egyik sem hasonlított a Virágos Katonára. Sokat vitakoztunk ezen, s én most már örültem, hogy most már Török Ádám is eljárt a Kálváriára, mert szépen elvitatkozott velem, és többé semmiféle rablást nem emlegetett. Istenes Bibic Mihályról is csak egyszer beszélgettünk, mindketten megegyeztünk abban, hogy annak a nyomorult tolvajnak egész biztosan nincs pénze, mert ha volna, akkor nem kötöznék a gyerekeit az ágy lábához, aztán igyekeztünk minél gyorsabban elfelejteni Istenes Bibic Mihályt is, meg a gyerekeit is. Reggelenként egyszerűen csak elnézegettük a tuki dombot, a Kálvária utcát és a

tizennégy képet. Később pedig elmentünk a Szívhez halat fogni.

Segítettem összefogdosni és megsütni az apró halakat, bár kezdetben elleneztem, hogy a Kálváriára vigyük őket, de Török Ádám vigyorogva megnyugtatott, hogy a Megváltó is halakon élt, és hogy nem gyalázzuk meg azzal, hogy a lábainál mi is halat fogyasztunk. Ott gyújtottunk hát tüzet a kápolna mögötti teraszon, sütöttük mindennap az apró halakat, amelyeknek két hét múlva én már a szagát is alig bírtam elviselni, Török Ádám azonban mohón falta őket, és időnként a három feszületre vigyorgott, ahonnan szenvedő arccal nézett le ránk a fekete Megváltó és a két fehér lator. A feszületek mellett megvártuk, amíg hazajönnek a földekről a vakond-emberek, és amikor behúzódtak a házaikba, és elcsendesedtek az utcák, felkerekedtünk, és megint elmentünk a Szívhez. Akkor már nem fogtunk halat, sötét volt; leültünk a gátra a kis vízesés fölé, lógattuk a lábunkat, és beszélgettünk mindenféléről. Jó hely volt a Szív, majdnem olyan jó hely, mint a Kálvária. Különösen esténként, amikor egyre hangosabban zuhogott a víz, úgy látszott, mintha sokkal gyorsabban folyana, mint a napvilágnál, és a vízesés is egészen magasra nőtt.

Hónapokat töltöttünk így a két jó helyen, a Kálvárián és a Szívnél, de aztán megjöttek a hideg napok, nem lehetett már vízben állva halat fogni, később pedig, amikor leesett a hó, a Kálváriáról is elmaradtunk. Akkor jó ideig nem láttam Török Ádámot. Visszament a Zöld utcába, én meg jártam a házi bálákat, meg könyveket kértem kölcsön Lusztig Kornéltól, a szakállas zsidó órástól, és otthon, a konyhában a deszkapriccsen heverészve olvasgattam. Talán ki sem mozdultam volna a Tukból egész télen, egy napon azonban apám a templomból hazajövet meghallotta, hogy Istenes Bibic Mihály tíz hold földet vett a Devecserben, és ezenkívül megvásárolta a Mengyiék házát a tuki dombon. Apám elképedve újságolta, hogy Istenes Bibic Mihály már költözik is fel a dombra.

Elek
TiborGION
NÁNDOR
írói világa

MONOGRÁFIA

„az igazi
elbeszélők,
a régi
mesemondók
valóban méltó
örökösöként”

Féredobtam a könyvet, és gyorsan öltözködni kezdtem. Török Ádámhoz akartam rohanni. De ő már megelőzött: a hír a Zöld utcába is eljutott, és amikor én éppen indulni készültem, feldúlt arccal berontott hozzánk.

- Igaz? – kérdezte
- Úgy látszik – bólintottam. – Úgy látszik, mégis volt pénze.
- Rengeteg pénze volt – mondta Török Ádám, és majdnem elsírta magát.
- Menjünk a Kálváriára – mondtam reménykedve. – Hátha mégsem igaz.

De igaz volt. Fentről, a kápolna havas teraszáról szépen beláttunk Istenes Bibic Mihály udvarába, két hatalmas szán állt ott, báránybőr kucsmás emberek hordták ki a házból a sok nyomorúságos holmit, felrakták a szánokra, és elindultak a tuki domb felé. Aztán megjelent Istenes Bibic Mihály is a feleségével. Az asszony elővezette a lovat az istállóból, ő meg a fészerből kihúzta a szekerüket az udvar közepére, lassan, ráérvően befogták a lovat, és akkor az asszony bement a házba a gyerekeiért. Kettőt a karján hozott ki, a legidősebb meg nehézkesen lépegetett utána. A gyerekek vastagon be voltak bugyolálva, alig tudtak mozogni, szóltanul túrték, hogy felrakják őket a szekérre. Mikor mindennel elkészültek, Istenes Bibic Mihály kezébe vette az ostort, odament a házhoz, és ostornyéllel sorra betörte az ablaküvegeket. Aztán elmentek a Kálvária utcából.

GYÖNGYHALÁSZ

József Attila

Tiszta szívvel

*Nincsen apám, se anyám,
se istenem, se hazám,
se bölcsöm, se szemfedőm,
se csókom, se szeretőm.
Harmadnapja nem eszek,
se sokat, se keveset.
Húsz esztendőm hatalom,
húsz esztendőm eladom.
Hogyha nem kell senkinek,
hát az ördög veszi meg.
Tiszta szívvel betörök,
ha kell, embert is ölök.
Elfognak és felkötnek,
áldott földdel elfödnek
s halált hozó fű terem
gyönyörűszép szívemen.*

1925. március

Születésnapomra

*Harminc két éves lettem én –
meglepetés e költemény
csecse*

*becse:
ajándék, mellyel meglepem
e kávéházi szegleten
magam
magam.*

*Harminckét évem elszelelt
s még havi kétszáz sose telt.
Az ám,
Hazám!*

*Lehettem volna oktató,
nem ily töltőtoll koptató
szegény
legény.*

*De nem lettem, mert Szegeden
eltanácsolt az egyetem
fura
ura.*

*Intelme gyorsan, nyersen ért
a „Nincsen apám” versemért,
a hont
kivont*

*szabylával óvta ellenem.
Ideidézi szellemem
hevét
s nevét:*

*„Ön, amig szóból értek én,
nem lesz tanár e féltekén” –
gagyog
s ragyog.*

*Ha örül Horger Antal úr,
hogy költőnk nem nyelvtant tanul,
csekély
e kéj –*

*Én egész népemet fogom
nem középiskolás fokom
taní-
tani!*

1937. április 11.

Kedves Olvasó Tanulók!

Gion Nándor (1941–2002) **Virágos Katona** című ismert regényéből, a **Latroknak is játszott tetralógia** első darabjából olvashattok részletet mai rovatunkban. A **Gavanski-féle vízimalom** irodalmunk kultikus helyévé lett a **Gion-opusnak** köszönhetően – a regényrészlet általa kapcsolódik a múlt számok tematikájához, a két József At-

tila-vershez pedig a szegénység, a törvényen kívüliség szempontjai (pl. Török Ádám látásmódja) révén. Április József Attila (1905–1937) és a magyar költészet hónapja.

Jó olvasást!

Bence Erika

A burok

A közeljövőben a bolygónkat láthatatlan paraziták lepik el, amelyek a testbe bejutva képesek az emberek gondolatait befolyásolni. Melanie a többi túlélővel együtt egy titkos helyre menekül, ahol nehéz időszak köszönt rájuk. Melanie-t a fertőzött emberek elkapják, és beleültetik az élősködőket, így Melanie saját teste rabszolgájává válik. A fertőzött emberek közben nem sejtik, hogy Melanie-nak mekkora akaraterije van, ami miatt az idegeneknek nem sikerül irányítaniuk. A paraziták így kénytelenek elviselni a gyakran elég bonyolult elváltozásokat Melanie testében. Mindez azért történik, mert a Földet elfoglalta a világűrből érkező idegen faj, amelynek tagjai irányításuk alá vonják az emberek elméjét, miközben testüket érintetlenül hagyják. Az emberiség túlnyomó része feladta a harcot, az ő testük így már csak egy burok. A betolakodók a Földet paradicsommá változtatták, de csak saját maguk számára. Amikor egy nagy hírű, külön, világról világra vándorló lélek érkezik a bolygóra, az utolsó lázadó egyikének testét kapja ittlétéhez. Ez a „vándor” költözik Melanie Stryder testébe, neki kell szembesülnie a nehézségekkel, miközben megtapasztalja, milyen egy ún. emberi burokban élni.

Nagyjából ennyit A burok, azaz a The Host című filmről, amely a Twilight-sorozat íróője, Stephenie Meyer újabb műve alapján készült. Megihlethette talán A testablók támadása és egyéb paraziták filmek, amit azután az Alkonyatokra jellemző szerelemittas hangulattal gyúrt össze egy regénybe. Miután pedig a producerek is láttak benne fantáziát, elkészült a film is, amelyet Andrew Niccol rendezett. Róla ezúttal annyit, hogy ő rendezte a 2011-es In Time, illetve Lopott idő című sci-fi Justin Timberlake főszereplésével.

A főszerepben Saoirse Ronan láthatjuk, akit fiatal kora ellenére korábban már jelöltek többek között Oscar-díjra is a Vágy és vezeklésben nyújtott alakításáért. A szereplőgárda kiemelt színészei: Max Irons, Diane Kruger, Jake Abel, William Hurt, Frances Fisher, Chandler Canterbury és Phil Austin. A lista egyik

legkiemelkedőbb színésze mindenképpen az Oscar-díjas William Hurt, akitől már több zseniális alakítást láthattunk, és elég sok sci-fiben is szerepelt, sőt a filmes karrierje is sci-fivel indult, a Változó állapotokkal (Altered States). Láthattuk utána többek között A világ végéig című Wim Wenders-filmben és más sci-fikben, például az Elveszett a világűrben (Lost in Space), A. I. Mesterséges értelem stb.

Tíz dal a filmzenei albumon

Nemrég megjelent A burok hivatalos filmzenei albuma The Host: Choose to Listen címmel. A tíz dalt tartalmazó lemez címe, a film plakátján látható „Choose to Believe. Choose to Fight. Choose to Love” szlogenre rimel. Az albumon a következő számok hallhatók:

1. Soul Outside – Antonio Pinto
2. Chasing Rubies (Acoustic) – Hudson Taylor
3. Big Ticket – Duologue
4. Slowly Freaking Out – Skylar Grey
5. Making Time – Jamie N Commons
6. Lost – Die Mason Die
7. Evening Ceremony – Active Child
8. Hanging On – Ellie Goulding
9. Litost – X Ambassadors
10. Radioactive (The Dirty Tees Remix) – Imgaine Dragons

Az íróő dallistája

Aki követi Stephenie Meyer munkásságát, az jól tudja, hogy az íróőre nagy hatással vannak egyes együttesek és dalaik. A burok írása közben is zenét hallgatott, utána pedig listát állított össze azokról a számokról, amelyeket az olvasóknak is ajánl. A lista egyébként nagyon hasonlít ahhoz, amit az Alkonyat-széria idején is hallgatott, ezúttal sem maradhatott ki a Muse, a Linkin Park, a Nine Inch Nails vagy a U2. Íme Stephenie Meyer listája:

1. Soul Meets Body – Death Cab for Cutie
2. Papercut – Linkin Park
3. Futurism – Muse
4. I Wasn't Prepared – Easley
5. Walking After You – Foo Fighters
6. Down In It – Nine Inch Nails
7. Blood – Editors
8. Pts. of Athrty – Linkin Park
9. Fortress Around Your Heart – Sting
10. The Ghost of You – My Chemical Romance
11. Because I Want You – Placebo
12. Stockholm Syndrome – Muse
13. As You Are – Travis
14. Smile Like You Mean It – The Killers
15. Don't Stay – Linkin Park
16. Just Like You – Three Days Grace
17. Consolation Prizes – Phoenix
18. My Name Is Love – Rob Dickinson
19. The Hand That Feeds – Nine Inch Nails
20. My Body is a Cage – Arcade Fire
21. Rescued – Jack's Mannequin
22. Original of the Species – U2
23. The Last Song – All-American Rejects
24. Beautiful Day – U2

Összeállította: L. M.

Feloszlik az Apolló 23

A magyarországi X-Faktorban feltűnt, a mentorok által összerakott fiútrió, az Apolló 23 bejelentette, hogy feloszlik. Az együttes a megjelenése óta a magyar tinik egyik nagy kedvence lett, ezért sokan szomorúak, amiért Kumich Tamás, Nánássy Tibor és Varjú René úgy döntött, mégiscsak külön próbálnak boldogulni. A rajongókhöz írt búcsúlevelükben arról szólnak, hogy működésüket több akadály is gátolta, amelyeket különböző módon kezeltek. Végül Tamás elhatározta, hogy más irányba tereli az életét, Tibor és René pedig arra jutott, hogy nekik is jobb különválni, nincs értelme duóként folytatni.

Nem káromkodik

Annak ellenére, hogy zenekarával a Paramore-ral keményebb zeneműfajban utazik, és úgy tudni otthon sem veti meg a zúzós, szókimondó punk- vagy rockzenét, Hayley Williams, a Paramore énekesnője úgy gondolja, nem törvényszerű, hogy csupán a szexről, a drogokról és rock 'n' roll életézésről szóljanak egy ilyen együttes számai. Sőt nem igazán érzi, hogy bármit is mondania kellene ezekről a témákról, és nincs szüksége a trágár kifejezésekre sem. Mint elmondta egy interjúban, nem tartja magát anygalkának, de semmiképp sem a csúnya szavak használatával szeretne menőnek látszani. Ehelyett inkább a normális, életszerű problémákról akar beszélni. A Paramore azonos című albuma nemrég jelent meg, a lemez Now című száma pedig már ostromolta a toplistákat.

A Coldplay, a britek kedvence

A rádióhallgatók minden idők kedvenc albumát kereste a brit BBC Radio 2, ahol a Coldplay ismét legendás csapatokat utasított maga mögé. A szavazáson a Rush Of Blood To The Head – a Coldplay második, 2002-ben megjelent albuma – végzett az élen. Keane Hopes And Fears című kiadványa lett a hallgatók által második helyre voksolt lemez, míg a Duran Duran és a Rio a harmadik. A Pink Floyd Dark Side Of The Moonja lett a negyedik legkedveltebb lemez. Dido No Angel című albuma végzett az ötödik pozícióban, megelőzve a Sticky Fingerst a Rolling Stonestól. A Pet Shop Boys 1987-es favoritja, az Actually lett a hetedik, nyolcadik a The Beatles 1967-es klasszikusa, a Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band, azaz a Bors őrmester, nyomában a U2 The Joshua Tree című lemezével, és végül a Queen A Night at the Operájával zárul a tizes lista.

Bővülhet Madonna családja

Újra Malawiba látogatott Madonna, hogy támogasson egy helyi gyermekmenhelyet. Ezúttal viszont magával vitte lányát, Lourdes Leont is. A Home of Hope, vagyis a Remény Otthona Malawi legrégebbi magántulajdonban lévő gyermekotthona. A kicsik többsége háborúban vesztette el a szüleit, vagy menekülteként érkeztek az országba. Sokan szegény nagycsaládok sarjai. Több mint hatszáz gyerek kap itt lehetőséget arra, hogy elvégezze tanulmányait, az igazán szerencsések, pedig akár szerető otthonra is lelhetnek. Madonna nem először látogatja meg az intézményt, a szóbeszéd szerint pedig egy újabb árva örökbefogadásán tőri a fejét.

KOMPUTER

Smartmobil

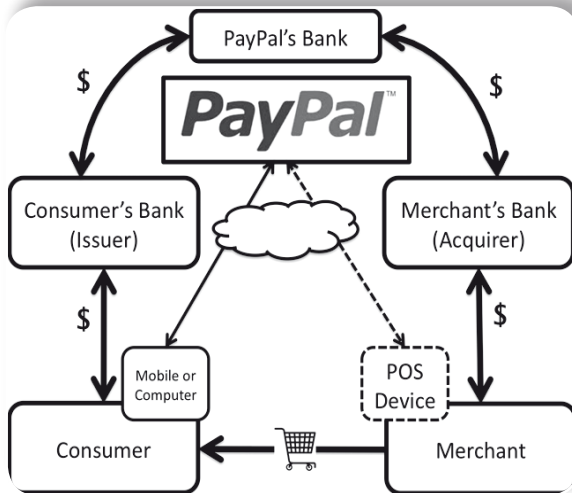
Másképp intézzük pénzügyeinket, eltűnnek az egészségügyi kártyák a mobiltelefonok miatt – sőt, utóbbiak is elveszthetik ma ismert formáikat.

Noha a jövő az emberiség nagy részének fantáziáját megmozgatja, a 21. század embere gyakran még azzal sincs tisztában, milyen lehetőségei vannak a mában. Középkelet-Európában sokaknak – elsősorban az elmaradott régiókban élőknek és az időseknek – még a bankkártyás fizetés is új technológiának tűnik, holott hamarosan okostelefonjaink teljesen kiválthatják a plastiklapcskákat. Többek között erről is szó esett a nemrég Smartmobil konferencián, ahol négy teremben igyekeztek választ keresni a feszesre húzott, 10-20 perces előadások során arra, hogy hol vannak a jelen mobil lehetőségeinek határai, és mennyire tolnak azok ki a (közel)jövőben.

Az egyik legérdekesebb ötlet nyilvános elismerést is kapott. Az IBlueOpen elnevezésű magyar fejlesztésű applikáció lett a legjobb startup (induló) ötlet a hazai és nemzetközi tőkebefektetőkből álló szakmai zsűri szavazata alapján. A megmérettetésen részt

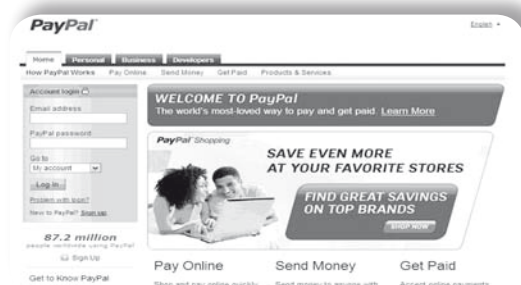

vévő fejlesztések az okostelefon felhasználási lehetőségeinek igen széles skáláját reprezentálták: a mobillal irányítható mini játékhelikoptertől, a nyelvtanuló alkalmazáson keresztül az útnyilvántartó szolgáltatásig számos érdekesség került színpadra. IBlueOpen elnevezésű bluetooth-os záralkalmazás segítségével a speciális, például garázsajtókon használt elektromos zárok egyszerűen, okostelefon segítségével zárhatók-nyithatók. A rendszer továbbá alkalmas arra is, hogy járművünk – gépkocsi, motorkerékpár – immobilizerét is feloldja megfelelő „betanítás” után.

Végre-valahára: PayPal Szerbiában!

Főleg a szülkeiteket érdekelheti, azokat, akik szerettek volna a PayPal fizetőrendszer közvetítésével korábban az interneten vásárolni valamit a határon túlról. Eddig ez – tudja mindenki, aki megpróbálta – nem volt lehetséges. Lapunk múlt számának megjelenése napjától (2013. április 11-étől) azonban ez is lehetséges lett. Hosszas tárgyalások előzték meg e pillanatot a PayPal cég és a szerb kormány között, természetesen az adó és a „mit nyerünk mi ezzel” volt a fő kérdés, de úgy tűnik, megoldották. Szerbiában természetesen több év kellett erre is, mint egyik másik határátkelő megnyitására is, de végül bejött. Bloggerek azonnal nekiláttak letesztelni a (számunkra új) szolgáltatást, kipróbálták különböző internetes fizetésre szolgáló bankkártyával, és láss csodát: mindegyik működött. Lehet fizetni, lehet pénzt küldeni külföldre, kapni egyelőre nem, de arra is ígéret van. Mindazok, akik eddig cselezgettek és más országokban nyitottak PayPal számlát, most nem tudják ezeket „átíratni” szerbiai mivoltukra, hanem azokat be kell csukniuk, és itt újat, másikat nyitni – ez is az egyes államok és a PayPal közötti szerződések miatt van. Ahogy az is, hogy ha valaki másik országba költözik, akkor a korábbi PayPal számláját meg kell szüntetnie, majd a másik országban újat nyitnia... Természetesen az adózás miatt :-)

A balszerencse tornya

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy asszony, és annak három fia. Egy nap a legidősebb fiú úgy döntött, hogy felkerekedik szerencsét próbálni. Kérte az édesanyját, hogy adjon neki egy lovat és egy oroszlánt, aztán az édesanyja megáldotta, és a fiú útnak indult.

Ment-mendegélt, míg el nem ért egy öregasszonyhoz, aki éppen mosott az út mellett.

– Mit csinál itt, öreganyám? – kérdezte az ifjú.

– Hát mosok, édes fiam, és ezt fogom csinálni életem hátralévő részében.

A fiú észrevett a távolban egy magas tornyot, és megkérdezte a nénét:

– Meg tudja mondani, milyen torony az ott a messzeségben?

– Ó, gyermekem, az a balszerencse tornya, aki oda egyszer betér, nem jön vissza soha többé.

– Én bizony bemegyek abba a toronyba, és meglátja anyóká, hogy vissza is fogok térni, és maga még akkor is itt fogja mosni a ruháit – mondta elszántan a fiú, és egyenest a torony felé indult.

Mikor elérte a tornyot, látta, hogy az valójában egy fogadó. Nem volt odabent más, csak egy idős asszony, és a fiú szállást kért tőle éjszakára.

– Rendben van, fiam, megszállhatsz, de előbb fogd ezt a kulcsot, és nyisd ki velem az istállót – mondta az asszony, majd átnyújtott egy hosszú hajtincset a fiúnak, és így folytatta. – Ezzel kösd meg a lovad és az oroszlánt.

A fiú így is tett. Bevitte két útitársát az istállóba, a nyakuk köré fonta a hajtincset, megkötötte őket, aztán visszatért az asszonyhoz.

Megkérdezte tőle, mit tud adni vacsorára, mert már nagyon korgott a gyomra a hosszú út után.

– Á, szóval enni akarsz? – kérdezte az asszony. – Rendben, fiacskám, de előbb birkózzunk meg egymással.

A fiú nem igen akart birokra kelni egy idős asszonnyal, de nem volt más választása. Hamar rájött, hogy nem is olyan gyenge nénikével van dolga, mint gondolta, mert ellenfele hamar legyűrte őt. Az asszony ugyanis egy gonosz boszorkány volt, és a fiú sehogy sem bírt vele. Segítségül hívta a lovat és az oroszlánt, de abban a pillanatban vészjósló hangon felkiáltott a néne:

– Nincsen többé gyenge hajtincs, van helyette erős bilincs! Vékony hajszaál változzál át, erős lánc tartsa a lovat s az oroszlánt!

Ekkor a ló és az oroszlán nyakára kötött hajtincs erős lánccá változott, és nem tudtak a fiú segítségére sietni. Az ifjú sorsa bevégeztetett, a boszorkány végzett vele, és eltemette egy sírba, ahol a boszorka eddigi áldozatai feküdtek.

Eltelt egy kis idő, s odahaza már kezdtek aggódni, hogy hol maradhat a fiú ennyi ideig. A középső fiú úgy döntött, bátyja nyomába ered. Kért az anyjától egy lovat és egy oroszlánt, no meg persze anyai áldását. Az anyja rimázkodott, hogy ne menjen sehová:

– Hová mennél egyedül, édes fiam? Úgy akarsz járni, mint a testvéred, akinek hírét se hallani? – Ne féljen, édesanyám, vissza fogok térni a testvéremmel együtt.

Hiába intette az anyja, a fiú nekivágott az ismeretlennek, és hamarosan elért az út szélén mosó öreg nénéhez.

– Mit csinál itt néném? – kérdezte.

– Ruhákat mosok, fiam, és ezt is fogom csinálni egész életemben.

– Hát azt meg tudja nekem mondani, hogy amott az miféle torony?

– Jaj, gyermekem, az a balszerencse tornya, aki oda belép, sosem tér vissza. Járt erre egy fiú, és azóta sem láttam errefelé.

– Ne aggódjon, néném, én bemegyek, és biztosan vissza is térek, s akkor maga még mindig itt fogja mosni a ruhákat.

A fiú rögtön sejtette, hogy az asszony a testvéréről beszélt, és már alig várta, hogy elérje a tornyot, és újra lássa a bátyját. Hamarosan elérte a tornyot, és ő is szállást kért éjszakára.

– Máris adok, fiacskám – mondta a boszorkány nyájas hangon –, de előbb fogd az istálló kulcsát, és ezzel a hajtincsel kösd meg a lovad s az oroszlánt.

A fiú úgy tett, ahogy a boszorkány mondta, aztán hamar visszatért a fogadóba, és megkérdezte, milyen étel akad vacsorára.

– Ó, hát enni akarsz, fiacskám? Persze-persze, mindjárt adok egy kis harapnivalót, de előbb birkózzunk meg!

A fiúnak gyanús volt a dolog, rögtön a ló és az oroszlán segítségéért kiáltott, de a boszorkány sem hagyta annyiban a dolgot, és fennhangon mondta el a varázsigét:

– Nincsen többé gyenge hajtincs, van helyette erős bilincs! Vékony hajszaál változzál át, erős lánc tartsa a lovat s az oroszlánt!

A ló és az oroszlán ezúttal sem tudtak segíteni, a középső ifjút is megölte a boszorkány.

Miután a két fiú nem tért haza, egyre nyugtalanabb lett édesanyjuk és legkisebb testvéreik. Az ifjú nem bírta tovább nézni édesanyja szomorúságát, kért tőle egy lovat, egy oroszlánt, no meg az áldását, és elhatározta, addig nem megy haza, míg meg nem találta a testvéreit.

Hosszú utazás után ő is ráakadt az öregasszonyra, aki az út mellett mosott.

– Mit csinál itt, öreganyám? – szólította meg a fiú.

– Drága fiam, ruhákat mosok, és ezt fogom csinálni egész életemben. Történt ugyanis, hogy egyszer vasárnap is mostam, és arra jött egy szegény ember, és megkérdezte tőlem, hogy lehetséges, hogy én még vasárnap is mosok. Erre azt feleltem, hogy azért, mert vasárnap is ennem kell valamit, az ember pedig azt mondta nekem, hogy akkor mostantól egész életemen át mosnom kell!

A fiú végighallgatta az asszonyt, aztán megkérdezte, hogy miféle torony látszik a távolból.

– Jaj, fiam, az a balszerencse tornya, aki oda betér, vissza többé sose tér! Két fiú járt erre, s azóta sem láttam színüket.

– Azok a testvéreim lehetnek, és addig nem tágitok, míg haza nem térek velük együtt.

Mikor a fiú elérte a tornyot, a boszorkány neki is odaadta az istálló kulcsát és a hajtincset, hogy kösse meg a lovat és az oroszlánt. Ám a fiú ahelyett, hogy megkötötte volna őket, egy ollóval kis darabokra vágta a hajtincset. Akkor visszatért a fogadóba, és megkérdezte a boszorkányt, mit ad vacsorára.

– Máris kapsz valamit, fiacskám, de előbb birkózz meg velem! – mondta a néne.

A fiú azonnal szólította a lovat és az oroszlánt, de a boszorka sem tétlenkedett, és felkiáltott:

– Nincsen többé gyenge hajtincs, van helyette erős bilincs! Vékony hajszaál változzál át, erős lánc tartsa a lovat s az oroszlánt!

De a hajtincs ezúttal nem köthette meg őket, mert a fiú miután felvágta, a tengerbe hajította a darabokat. A ló és az oroszlán is hamar a fiú segítségére siettek.

– Most aztán mondd meg te boszorka, hol vannak a testvéreim, vagy vége az életednek! – szólt elszántan a fiú. A boszorkánynak nem volt más választása, bevallotta, mi történt, és hogy hová ásta el a testvéreket. Ezután adott egy olyan kenőcsöt, amit a halott fiúk orra alá tartott, és attól életre keltek. A három testvér boldogan üdvözölte egymást, de nem feledkeztek meg a gonosz boszorkányról sem, akit ott helyben el is temettek a saját sírjába.

Portugál népmese

HOROSZKÓP

KOS

Ha szingli vagy, ne húzdódj most vissza a csigaházadba, próbáld ki valami merészebb dolgot! Egy új barátot ismerhetsz meg, ha nem a megszokott közegedben mozogsz, és akár még kapcsolat is lehet belőle. Itt az ideje, hogy megtanulj alkalmazkodni másokhoz.

BIKA

Mostanában sokkal szervezettebb vagy, s így könnyedebben tudod megoldani a feladataidat. Próbáld meg ezt többször is alkalmazni. Szerencsésen alakulhatnak ezek a napok. Légy szemfüles, mert könnyen megtörténhet, hogy egy ideje már titokban figyel téged valaki, de eddig nem merted felfedni az érzelmeit.

IKREK

Tele vagy energiával, és szívesen ki-mozdulnál valahova, de senki sem ér rá veled menni. Itt az ideje, hogy egyedül is megbirkózz az efféle dolgokkal. Az egyik barátod éppen nagy változáson megy keresztül, de te úgy látod, hogy nem szolgál a javára. Mielőtt beleütnéd az orrod, gondold át alaposan, hogyan találod neki.

RÁK

Nagyon jók a megérzéseid, ami ma eszedbe jut, az valószínűleg úgy is fog történni. Nem hagyod, hogy az orrodnál fogva vezessenek, így észreveszed, amikor valaki megpróbál átvenni. Próbáld meg egy kicsit másra is gondolni a problémádon kívül, a dolog pedig hamarabb megoldódik, mint ahogy most tűnik.

OROSZLÁN

Nagyon mély érzelmeket élsz át, ezért fontos, hogy a családod és a barátaid melletted álljanak minden helyzetben. Új korszak indul az életedben, átállsz egy egészen más üzemmódba. Tanulsz valami újat, vagy belevágsz valamibe, amit régóta véghez szeretnél vinni.

SZŰZ

Meg kell mutatnod, hogy képes vagy egyedül is feldolgozni az utóbbi időben történt eseményeket, s meg tudod ragadni az új lehetőségeket. Találsz valamit, ami inspirál, és feldobja a napi rutint. Itt az ideje, hogy kipróbáld magad, és új ötletekkel állj elő.

MÉRLEG

Kipróbálsz valami újat, amit eddig még nem próbáltál. Például lehet, hogy ellátogatsz egy másik városba. Az új élmények sok inspirációt adnak majd. Ha vannak gondjaid, beszélned kell valakivel, mielőtt a problémák teljesen ellepnék a gondolatodat. Az is segít, ha kiírod magadból azt, ami bánt.

SKORPIÓ

Egy hozzád közel álló személy szeretne találkozni veled, de annyira elfoglalt vagy, hogy csak egy kis idő van, amit vele tudsz tölteni, és ez zavar. Gyökeres változás várható a suliban vagy otthon. Mindent felkavar egy személy, aki már korábban is bosszúgót okozott neked.

NYILAS

Rendkívül nyugtalan vagy. Hagyd, hogy a barátaid segítsenek, és kicsit kikapcsoljanak, elfeledtessék veled ezt a napot. Ha mogorva emberrel találkozol, ne felejtse el, milyen könnyen fel tudod vidítani: elég egy mosoly és pár jó szó. Ez nem kerül semmibe sem.

BAK

Végre átjutsz életed egy nehéz szakaszán, sikerül feldolgoznod az utóbbi időben történt dolgokat. Itt az ideje, hogy beválsd az ígéreteidet, különösen azokat, amelyekbe már hetekkel ezelőtt belekezdted. Te sem szeretsz másokra várni, így igyekezz betartani a szavad.

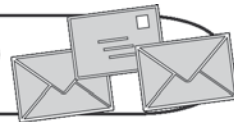
VÍZÖNTŐ

Hallgass az álmaidra! Elmondják neked, hogy ezután milyen lépéseket lenne célszerű megtenned. Fontos dolgok várnak rád a következő napokban. Hihetetlenül izgatott vagy egy közelgő esemény miatt, semmi más nem jár az eszed. Úgy gondolsz, hogy egy nagy fordulóponthoz érkezted.

HALAK

Valaki, akitől egyáltalán nem számítottál ilyesmire, meglep egy bölcsességgel, ami rémisztően igaznak tűnik. Egy kicsit izgágább vagy a megszokottnál, s emiatt néhány ismerősöd az örületbe kergeted. Vigyázz, hogy kinek mit mondasz, mert akár ellenséget is szerezhetsz.

A jövőm a saját kezemben van!

Iskolánk 7. és 8. osztályos tanulói 2013. III. 18-án, hétfőn Adára és Moholra látogattak egy középiskolába és néhány vállalatba a Szakmai Tájékozódás (Professionálna orijencija) elnevezésű projektum keretén belül. Céljuk az volt, hogy megismerjék környékünk iskoláinak egyikét és néhány üzemet, ahol majd a középiskolai tanulmányaik befejeztével lehetőségük adódhat az elhelyezkedésre.

A tanulók és kísérő tanáraik kalandos útjának első állomása a Moda kötödébe vezetett. Az érkezők betekintést nyerhettek a pulóverek készítésének folyamataiba. Utána a kis csapat a Műszaki Iskolába vette az irányt. Ott az igazgatóhelyettes vezette körbe tanulóinkat az iskola területén. Minden tanterembe betekintheztek, a műhelyekbe és a tornaterembe is. Megismerkedhettek az iskolában létező szakirányokkal, és kérdéseikre is kimerítő választ kaptak az illetékes szakemberek jóvoltából. Az esős idő ellenére a lányok számára igen kedvezett az ezután következő Diana szépségszalomba és a Lívi fodrászsa-

lonba való betérés, ahol a tulajdonosok meséltek nekik a fodrász, műkörömépítő és masször feladatairól, a szakmák jótékony és a bőrre káros hatásairól is. Egy rövid uszonnaszünetet követően a csoport továbbhaladt megkezdett útvonalán. A következő állomás a moholi Berko, gépeket és berendezéseket gyártó vállalat volt. Itt is szakemberek meséltek a gyerekeknek a vállalat múltjáról, üzemeltetéséről és az itt történő elhelyezkedés feltételeiről. Megmutattak néhány munkafolyamatot, hogy lássák a kétkezi munka fontosságát is. Kissé fáradtan, de a fejekben tengernyi adattal érkeztek meg újból Adára, a Park Szállodába. Az építmény helyi vezetője körbevezette a társaságot, helyiségről helyiségre haladva beszélt a vendéglátás gyönyöreiről és hátulütőiről is. Tanulóink és kísérőik meghallgatták a kimerítő és információban gazdag beszámolót, és kérdéseket intéztek az igazgatónőhöz. Vége felé közeledett ez a nap is. Hazaindulás előtt a már nem annyira lelkes, de még érdeklődést mutató kis csapat a Jugodin

szerszámgépvállalatában találta magát, ahol a különféle felújításra és javításra váró gépeket tekinthették meg. A meglátogatott iskolában és az üzemekben is kaptak szórólapot diákjaink, és a kísérő tanároknak köszönhetően fényképes útinapló is készült erről a nem mindennapi kirándulásról.

Egyik tanulónk így nyilatkozott az útról: „Nagyon sűrű programunk volt, de élménydús. Foglalkozásokat ismerhettünk meg, és láthattunk a saját szemünkkel is. Sok használható információt szereztünk.” Egy másik tanuló véleménye pedig az volt, hogy: „Szerintem megérte elmenni, így talán könnyebben el tudjuk dönteni, hogy ki milyen szakon tanuljon tovább.” A szervezők remélik, hogy még ebben a tanévben sor kerül egy hasonló jellegű utazásra. Addig pedig mindenki gondolkodhat és érdeklődhet a továbbtanulási lehetőségekről, hisz minden tanuló jövője a saját kezében van!

**Krabók Csilla tanárnő,
Móra Károly iskola, Szaján**

Óbecse, Bácsföldvár: Projektalapú oktatás

Néhány bácsföldvári és óbecsei tanár kezdeményezésére projektalapú tanulási módszert vezettek be a szerb mint környezetnyelv oktatásába. A bácsföldvári Svetozar Marković Általános Iskolában mutatták be az új módszert.

Az elmúlt két hónapban az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola és a bácsföldvári Svetozar Marković Általános Iskola hatodikos tanulói szorgalmasan dolgoztak a Mesterségek elnevezésű projekten. A gyerekek felkutatták a helyi mesterségeket, megfigyelték a különböző gyártási mód-szereket, majd a tapasztalataikat, élményeiket egy hónap múlva nyilvánosan prezentálták.

– Bármely olyan tanulási módszer, amely megtöri a klasszikus formát, monotóniát, jó hatással van a gyerekekre, és ezáltal segíti őket a hatékonyabb nyelvtanulásban is – mondta Sunčica Banjanin, a Petőfi Sándor iskola tanára.

Tatjana Stojic, a bácsföldvári Svetozar Marković iskola tanára pedig elmondta, hogy a projektalapú oktatás lényege, hogy a gyermekek dinamikusak legyenek. Ez a módszer munkára készíti a tanulókat, és nagyon élvezik.

A projektalapú tanulási módszer célja azonkívül, hogy a tanulók elsajátítják az adott anyagrészt, fejleszti az információs műveltséget, az önirányítást, valamint a tanulók közötti együttműködést.

**Az óbecsei Petőfi Sándor iskola
Figyelő című diáklapjából**

Mesterségek nyomában

Egy januári szerbórán a tanárnő említette, hogy különböző mesterségekről készíthetünk prezentációt. Ekkor még nem nagyon értettük, hogy miről van szó.

A következő szerbórán nem mentünk be a tanterembe, hanem elgyalogoltunk egy söprűkészítőhöz. Ekkor kezdem megérteni, hogy miről is beszélt a tanárnő. Mesterségekkel ismerkedhettünk.

A söprűkészítő elmagyarázta, hogy először a cirkot megtisztítják a magjaitól, ezután leáztatják, hogy ne töredezzon el. Mikor ezzel végezik, méretre vágják, és szétválogatják aszerint, hogy a söprű külső részét vagy a belsőt alkotja majd. Ezután egy farúdra drót segítségével és egy géppel ráerősítik a cirkot, majd csak a varrás marad hátra. Kézzel, de gyakran géppel varrják a söprűt. Sötétedéskor visszavonultunk az iskolába.

A következő szerbórán a helyi kovácsot látogattuk meg. A műhely sarkában nagy lánggal égett a tűz. A kovácsmester megmutatta a szerszámait, és azt is, hogy a tűzforró vasrúdból hogy készül a patkó. A műhely olyan volt, akár egy kis múzeum. Nagyon sok régi szerszámot találtunk. A kovács mutatott egy zebrapatát is, amit már nagyon rég szerzett. A legközelebbi órán az informatikateremben a mesterségekről készítettünk prezentációt. Munkáinkat átnézte a tanárnő, akinél hibát talált, kijavította. Ezután az volt a feladatunk, hogy agyagból, fából, vasból mi is készítsünk régi mesterségekhez kapcsolódó tárgyakat.

Pár héttel később a földvári iskolában mutattuk be kutatómunkánkat. Szerintem az előadás sikeres volt, és rövid idő alatt sokat tanultunk a mesterségekről, bővült a szókincsünk. Többszörös sikerélményben volt részünk.

Lengyel Anna, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Féltékeny típus vagy?

Állandóan tombol benned a zöld szemű szörnyeteg? Vagy épp ellenkezőleg, még csak hírből sem ismered? Töltsd ki a tesztet, és minden kiderül!

1. A féltékenység...

- a) ...számomra ismeretlen fogalom. (0 pont)
- b) ...mindennapos vendég nálam. (5 pont)
- c) ...időnként hatalmába kerít, de igyekszem túllenni rajta. (3 pont)

2. Egy osztálytársam, akit mindenki dicsér, segítséget kér tőlem. Én:

- a) Nem segítek, van jobb dolgom is. (0 pont)
- b) Hagyom, hadd érvényesüljön egyedül, ha már úgyis olyan nagyra van magával. (5 pont)
- c) Igyekszem közös nevezőre jutni vele, és segíteni, amiben tudok. (3 pont)

3. Ha a tesóm megvette magának azt a ruhát, amit már én is kinéztem magamnak, úgy érzem...

- a) ...csinos benne, jó, hogy megvette. (3 pont)
- b) ...neki sajnos semmi nem áll olyan jól, mint nekem. (5 pont)
- c) ...ugyanolyan ízlésünk van. (0 pont)

4. Ha senki nem dicsér meg a sikereim után a suliban:

- a) Ha rosszul is esik, ez nem küld padlóra. (3 pont)
- b) Biztosra veszem, hogy a környezetem tehetségte-
lennek tart. (5 pont)
- c) Nekem nem kell elismerés. (0 pont)

5. Ha a párom nélkülem megy szórakozni...

- a) ...áthívom egy barátnőmet, és csajos bulit csapunk. (3 pont)
- b) ...hisztivel próbálok maradásra bírni. (5 pont)
- c) ...örülök, hogy van egy szabad estém. (0 pont)

6. Ha a legjobb barátnőm nem tőlem, hanem egy másik barátjától kér tanácsot, azt gondolom...

- a) ...talán olyasvalakit kérdezett meg, aki otthonosab-
ban mozog a kérdéses témában. (3 pont)
- b) ...már nem vagyok elég fontos neki. (5 pont)
- c) ...jobb, hogy most nem engem zaklat. (0 pont)

7. Egy háziambuliban a srácok a barátnőmre nyomul- nak. Számomra ez azt mutatja, hogy...

- a) ...én nem vagyok vonzó. (5 pont)
- b) ...jó helyre jöttünk bulizni. (0 pont)
- c) ...a barátnőm szép. (3 pont)

8. Ha észreveszem, hogy a kedvesem egy csinos lánnyal beszélget...

- a) ...iszonyú jelenetet csapok. (5 pont)
- b) ...ha bánt is a dolog, próbálok higgadtan kezelni
a helyzetet. (3 pont)
- c) ...nem gondolok semmi rosszra. (0 pont)

Értékelés

28–40 pont:

Akarjuk vagy sem, a féltékenység időről időre felüti a fejét nálunk: ha a barátnőnkön jobban áll a ruha, ha a srác, aki tetszik, mással flörtöl, vagy ha a tanár kivételez egy osztálytárssal. Lehetne ezt megfelelően kezelni, te azonban felfokozottan éled meg ezt az érzelmet. Rög-
tön gombócot érzel a torkodban, amikor a legkisebb esély is megvan arra, hogy össze-
hasonlítsanak vagy kivételeznek másokkal. A túlzott féltékenység azonban kétélű fegyver: állandó készenlében tart, egy perc nyugtad
sincs tőle, ráadásul, ha nem vigyázol, lavina-
ként zúzhatja szét a társas kapcsolataidat. Próbáld meg lazítani egy picit: vegyél egy mély
lélegzetet, ha úgy érzed, hatalmába kerít a féltékenység, gondold végig, valóban realisan látod-e a helyzetet, megéri-e jelenetet rendez-
ni, és persze azt is, számít-e egyáltalán ebben a helyzetben, ki a csinosabb, okosabb, szebb.

14–27 pont:

Kár is lenne tagadni, hogy a zöld szemű szörny néha-néha téged is megkörnyékez. Ilyenkor másokhoz hasonlóan te is rosszul érzed ma-
gad: dühös vagy, csaldódt, feszült és persze lázadsz a számodra kellemetlen szituáció el-
len. Mégis szerencsésnek mondhatod magad, ugyanis képes vagy megfelelően kontrollálni a helyzetet. Tudod, hogy a nagy jelenet sem a te lelki állapotodnak, sem a kapcsolataidnak nem tesz jót. Ennek köszönhetően a félt-
kenységgyanús szituációkat enyhébben éled meg másoknál. Mielőtt indulatosan cseleked-
nél, vagy magadba süppednél, képes vagy higgadtan átgondolni, értelmezni a helyze-
tet, elfogadni, hogy nem lehetsz mindig te a középpontban, és hogy ettől egyáltalán nem
dől össze a világ.

0–13 pont:

Amikor azt mondd, hogy nem vagy félté-
keny típus, mindenki csodálkozva néz. Meg-
lepőnek tartják, hogy téged nem kerít hatal-
mába a bosszúvágy, amikor a párod mással
flörtöl, és hogy nem leszel szomorú, amikor
a legjobb barátnőd egy szuper alakkal virít
melletted a strandon. Te nem gyanakszol, ne-
ked nem esik rosszul, téged nem bánt a dolog,
még csak nem is hoz zavarba. Kívülről nézve
egészségesnek tűnik ez a szemlélet, ha azon-
ban közelebből vizsgáljuk a helyzetet, akkor
már a nemtörődömség közelében járunk. Ha
továbbra is ezt az irányt követed, könnyen
megeshet, hogy felületessé válsz, és üres kap-
csolatok hálójába kerülsz. Persze azért nem
kell féltékennyé válnod, de légy kicsit érzéke-
nyebb: igenis érdekeljen, mit gondolsz rólad a világ.

„Kedves Bizalmas sorok!

Ez a rovat az egyik legkedvesebb rovatom a Jó Pajtásban. Sosem hagyom ki, amikor a kezembe kerül az újság. Úgy látszik, eljött az idő, hogy én is jelentkezsek a problémámmal. Tizenkét éves lány vagyok, és boldogtalan, mert vastagok a lábaim, és ez szörnyen idegesít. Különben a hasam lapos, a melleim pedig nagyok, neveltségem magamnak, amikor a tükör előtt állok. Néha úgy érzem, kövér vagyok (159 cm magas és 45 kilós). Még mindig nem kaptam meg a menstruációm, de barnás foltokat már észrevettem a bugyimon, és nem tudom, hogy aggódnom kellene-e emiatt. Mégis a legnagyobb gondom a lábaim! Mellesleg elsős korom óta atlétikai edzésekre járok. Szeretném, ha vékonyabbak lennének, olyanok, mint az osztálytársnőimnek, mert szoktak is tornaórán piszkálni emiatt. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek a lábaimmal!

Válasz:

Kedves Tini!

Mivel te a tinikor kezdetén vagy, nem kell sokat tenned, csak türelmesnek kell lenned önmagaddal. Nem kell folyton összehasonlítanod magadat az osztálytársnőiddel. Biztos vagyok benne, hogy mire ezt a választ olvasod, már büszkén mondhatod, hogy nő vagy, mert megkaptad az első menstruációd. Először is, az aki 159 cm magas és 45 kilós, még véletlenül sem mondható kövérnek. Másodszor, nálad a testi változások még csak most kezdődtek el, ezért a test arányai nem mindig a legjobbak. A helyére kerülnek majd a dolgok, amikor befejeződik a fejlődésed. A rendszeres sportolás csak jó hatással lehet a testformák harmonikus kinézésére. Harmadszor, a te lábad, a rendszeres edzés mellett csak izmos lehet, és nem kövér, és idővel a lábad vastagsága arányos lesz a többi testrészreddel is. Jó lenne, ha a heti 1-2 alkalommal az úzás is a sporttálcádra kerülne, persze nem versenyszerűen. Ha rendszeresen úsznál, biztosan arányosan fejlődne minden izmod, és velük együtt minden testrészed is. De ha csak az atlétikánál maradsz, az sem lesz rossz hatással. Megsúgom: én nem nagyon láttam még vastag lábú magasugró nőt vagy futót.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves lány vagyok. A szüleim egy éve elváltak. Én az apám vezetéknévét viselem, anyu meg visszavette a lánykori nevét. Nem szeretem az apámat. Ritkán vagyunk együtt, már van is új családja, mert összejött egy asszonnyal, akinek van egy 5 éves kislánya. A gondom nem is a családdal kapcsolatos, hanem az iskolával, mert a tanárok mind gyakrabban csak a vezetéknévemen szólítanak. Ez már bevett szokás lett az osztálytársaim között is, amikor egymást szólítjuk, mindenkinek a vezetéknévét mondjuk. Engem rettenetesen idegesít. Tudom, hogy észre sem kellene vennem, de az én fülemet nagyon is bántja. Kérlek, segíts, mit tegyek?!

Válasz:

Kedves No Name!

Egy biztos. A lelked mélyén te továbbra is szereted az édesapádat, csak most még a csalódás, megbántódás és fájdalom irányítja az érzelmeidet és a viselkedésedet. El kell múlnia egy hosszabb időnek, miközben többször és őszintén el kell beszélgetned anyuval és apuval is. Át kell szervezned és értékelned az életedet, és idővel el tudod majd fogadni a szüleid döntését. Mert úgy érzem, hogy az édesapádat okolod a történetekért. Mindig arra gondolsz, annak ellenére, hogy elváltak, ők még mindig a szüleid maradnak, ezt a tényt nem lehet kitörölni. Azt is tud-

Tini”

No Name”

nod kell, hogy a nevünk és a vezetéknévünk az énünk része, az identitásunk meghatározója. Meghatározza, hogy kik vagyunk, szervesen beépül az identitásunkba. Hogy a tanárok, hogyan szólítanak bennünket, arra nem nagyon tudunk hatni, de az osztálytársak egymás között megbeszélhetik, hogy mit szeretnétek inkább, hogy vezetéknévén, keresztnévén vagy becenévén szólítsátok egymást. Az osztályfőnökkel és az iskola pedagógusával, pszichológusával megvitatatható a jelenséget. Ők később egy osztályfőnöki óra keretében műhelymunkát szervezhetnének a megszólítással kapcsolatosan, hogy kiderüljön, ki mit gondol erről a kérdésről. És utána mindenkit úgy szólítsatok, ahogyan megfelel neki.

Ami az édesapád vezetéknévét illeti, emlékezz arra a sok szépre és jóra, amit együtt megéltetek, a nagyszüleidre, akik biztosan nagyon szerettek, és ők is ezt a vezetéknévet viselik. Ha nem tudsz megbarátkozni a vezetéknévvel, gondolj arra, hogy nagyon gyorsan múlik az idő, és eljön az a perc, amikor te is házasságot kötsz majd, és önként megváltotatod a vezetéknévét, ha átveszed a férjedét. Ki tudja, lehet, hogy még büszke is leszel egyszer a mostani vezetéknévedre!

„Kedves Bizalmas!

Ötödikes korom óta barátkozok a barátnőmmel. Nevezük S-nek. Nagyon jó barátnők lettünk, mindenhol együtt jártunk, sokszor együtt tanultunk, a nyári szünidőben együtt mentünk a nagymamáinkhoz. Bevallom, volt, hogy féltékenykedtünk egymásra. Most hetedikesek vagyunk, és azt látom, hogy a barátnőm mindenre, ami velem kapcsolatos féltékeny. Arra, hogy jobban tetszem a fiúknak, csinosabb vagyok, hogy jobbak az osztályzataim, jobban öltözködöm, mint ő. Engem az idegesített mindig, hogy az apja matektanár, és sokszor elnéztek neki dolgokat a tanárok. Nem tudom, hogy mi történt köztünk, mert nem beszélünk egymással, nem találkozunk iskolán kívül, mintha sosem lettünk volna barátok. Mit tegyek? Próbáljam újraéleszteni a barátságunkat, vagy hagyjam a dolgot, mert mind nagyobb a rivalitás és féltékenykedés közöttünk. Bevallom, néha jó lenne vele úgy beszélgetni és együtt lenni, mint régen.

Pí”

Válasz:

Kedves Pí!

Sajnos az életünk folyamán állandó változáson, fejlődésen megyünk keresztül, különböző tapasztalatokat szerzünk, és különbözőképpen éljük meg a dolgokat.

Ti ketten e rövidke két év alatt sokat változtatok, megváltoztok az igényeitek, az érdeklődési körötök, más-mást tartotok fontosnak. A leveledből látom, hogy te is rájöttél, mindketten ludasak vagytok abban, hogy elhidegültetek egymástól. Hiányzik a barátnőd, ami normális is, mert nagyon sok időt töltöttek együtt, és nagyon fontosak voltatok egymásnak. Mindkettőtök életében megjelentek a fiúk is, és ilyenkor megesik, hogy ugyanazon a fiún akad meg a barátnők szeme. Nagyon éretlenek vagytok még, bizonytalanok önmagatokban, annak ellenére, hogy mindkettőtöknek vannak jó és kevésbé jó tulajdonságai. Például jó lenne elgondolkodni azon, hogy miért érzem magam rosszul, ha a legjobb barátnőm jobb jegyet kap, mint én? Ha mindketten őszintén megválaszoljátok magatoknak a feltett kérdést, biztos, hogy könnyebben feloldódik a köztetek felgyülemlett feszültség. Ha még őszintén el tudtok beszélgetni az érzéseitekről, a történetekről, biztos, hogy új alapra tudjátok helyezni a régi barátságotokat. Ha ez mégsem sikerül, ne búsulj sokáig, mert amit megéltél, segít abban, hogy jobb barátnője legyél majd egy másik, még jobb barátnődnek.

A nevetés gyógyító ereje

A mosoly, a nevetés összehozza az embereket, boldogsággal és meghittséggel tölt el mindenkit. Erősíti az immunrendszert, fokozza az energiát, csökkenti a fájdalmat, és stressz ellen is kiváló. Az egyik leghatékonyabb orvosság – és még fizetni sem kell érte!

A nevetés jótékony hatása a testre és az elmére

A nevetés az egyik legjobb stresszoldó „fegyver”. Nincs is annál hatékonyabb, mint egy kiadós nevetés, ami egyensúlyban tartja a test és lélek harmóniáját. Ösztönző hatású, frissen, éberén tartja az elmét.

A nevetéstől jól érezzük magunkat. A humor pedig abban segít, hogy megőrizzük optimista, pozitív gondolkodásmódunkat a nehezebb időkben is. A nevetés ragályosan hat, hallatán vagy láttán az agyunk arra készít minket, hogy elmosolyodjunk, elneves-sük magunkat. A nevetéstől feltöltődhetünk, kipihentnek érezhetjük magunkat. Ez növeli az energiát, jobban tudunk koncentrálni a napi teendőkre is.

Miben segít a nevetés?

– Ellazítja az egész testet. Egy kiadós nevetés után az izmok ellazulnak, a fizikai feszültség, stressz elmúlik.

– Erősíti az immunrendszert. Csökkenti a testben lévő stresszhormonok mennyiségét, növeli a fertőzés elleni antitestek számát, ezáltal javul a betegségekkel szembeni ellenálló képesség.

– Az endorfintermelődést, avagy a „boldogsághormont” is kiválthatja a nevetés. Ez fontos a mindennapi jó közérzethez, emeltett a fájdalmat is enyhítheti.

– A nevetés a szív működésére is jótékonyan hat. Fokozza a vérkeringést, csökkenti a szív-érrendszeri problémák kockázatát.

Társaságban sokkal erősebben hat!

A humor és a játékos kommunikáció formák pozitív erővel bírnak, ezáltal elősegítik az emberek közti érzelmi kapcsolatokat. A nevetés miatt pozitív kötelék alakul ki az emberek között, ami segít elkerülni a stresszt, segít a nézeteltérések, konfliktusok megoldásában. A közös nevetés az egyik leghatékonyabb eszköz a kapcsolatok fenntartásában. A humor igen hatékony módja annak, hogy összekösse az embereket. Ha a mindennapi, monoton életbe egy kis vidámságot, humort csempészünk, azzal nemcsak a magunk, a környezetünk kedélyállapotán is javíthatunk. Nem szabad erőltetni: a humor, nevetésnek szívből kell jönnie.

Fejlesszük a humorérzékünket!

Az egyik alapvető feltétele a humor fejlesztésének, hogy kevésbé vegyük komolyan magunkat. Természetesen vannak bizonyos események, ahol nem illik viccelődni, nevetgélgni. De általában a társasági események nem a bánatról, szomorkodásról szólnak, hanem arról, hogy mindenki minél jobban érezze magát.

Lásd az élet derüesebb oldalát!

– Tudj nevetni önmagadon. Oszd meg a kínos, nevetséges pillanataidat a barátaidal, a családdal.

– Találd meg a humort a kínos helyzetekben is, az ironia ilyenkor jól jöhet, segít oldani a feszültséget.

– Tarts bármilyen kis játékot az asztalodon. Egy vicces kép a szobádban is feldobhat. Számítógép képernyőjére is választhatod olyan képet, ami megmosolyogtat, boldoggá tesz.

Lassan ideje, hogy előkerüljenek a tavaszi és nyári ruháid. Persze nem kell teljesen átpakolnod a szekrényedet, de azért nem árt, ha a kaoszt felváltja a rendszerezettség.

Mi maradjon, mi menjen?

Ez kulcskérdés egy ruhásszekrény esetében. Sokan nem hajlandóak megválni azoktól a ruháktól sem, melyeket még egyszer sem hordtak, gondolván, hogy „majd jó lesz egyszer”. Nos, erre vajmi kevés az esély. Úgyhogy ideje komolyan elhatároznod magad, és rendszert teremteni a gönceid között.

– Amikor a ruháidat rakosgatod, őszintén tündödj el azon, mi az, amit imádsz, és mi az, amit valószínűleg az idén nem fogsz felvenni. Most nincs helye azoknak a gondolatoknak, hogy „talán felveszem”, ugyanis akkor visszaáll az eredeti állapot. Ha van olyan ruhád, amit már egy éve nem vettél fel, akkor az valószínűleg az idén is hasonló sorsra jut. Ha kinőtted, akkor meg még inkább. Ha nem tudsz megválni tőle, nem kell, de kerüljön külön szekrénybe vagy egy zsákba. Néhány év múlva kész kincstár lesz a félretett ruhák kupaca, de addig csak a helyet foglalják.

Tavaszi ruhaszelektálás

– Akadnak olyan ruhák, melyek valami miatt nem passzolnak ránc, de mégis megvettük őket. Szinte kivétel nélkül mindenki követ el ilyen hibát, de a problémát csak tovább lehet ragozni, ha ezek a darabok legelől tornyosulnak a szekrényben. A legjobb, ha ezektől a ruháktól megszabadulsz. Odaadhatod őket barátoknak, ismerősöknek, vagy egy jótékonyági szervezetnek. Lehet, hogy ami neked felesleges, másnak valódi áalom.

– Ha van lyukas vagy kopott ruhád, azt már inkább ne hordd, hiszen akármilyen is volt fénykorában, most igénytelenséget kölcsönöz a megjelenésednek. Ha van rá lehetőség, próbáld meg felújítani, átalakítani, így még nem kell megválnod tőle, de ha ez nem megoldható, akkor fájó szívvel, de válj meg tőle.

Nézz utána az újdonságoknak!

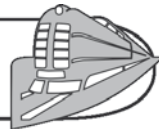
Az internet számtalan új lehetőséget kínál a praktikus megoldások megvalósítására. És ami még jobb, ezeket némi időráfordításal te magad is meg tudod valósítani.

– Gondoltál például arra, hogy a szekrényajtót is felhasználod a holmik tárolására? Ha nem, akkor itt az ideje, hogy átrágd, milyen szuper lehetőségek rejlenek benne az öveid, sálaid, nyakláncaid tárolására, vagy akár a táskáid fellógatására (néhány fogas vagy vállfa rögzítése rengeteg megoldatlan gondot segíthet legyőzni).

– Az is szuper ötlet, hogy különböző rekeszekre bontod a kihúzható fiókjaidat, így még könnyebben tudod csoportosítani az apróságaidat.

– A szekrény oldalába is szerelhetsz egy fellógatható zsebes tárolót, amiben helyet kaphatnak azok a darabok, melyeknek idáig dobozban kellett sínylődniük a helyhiány miatt.

Ne feledd, számtalanszor csak némi kreativitásra van szükséged ahhoz, hogy felújítsd, átalakítsd a szobádat vagy éppen a ruhásszekrényedet. Ha szánsz rá egy kis időt, akkor sokkal könnyebben megreformálhatod az öltözködésedet is, hiszen látni fogod, milyen ruhadarabokra van még szükséged.

Szigeti álmok

Görögországban, ahol már tavasszal tombol a nyár, élvezhetjük a nap melegét, a tenger habjait és a strandok homokját. A görög szigeteken már most is megmártózkodhatunk a tengerben. De ha úgy tartja kedvünk, túrázhatunk is, egyik szigetet bejárva a másik után. Üdvözlí önöket Zorbász, a görög. A tenger felől lágy dallamot sodor a szél – az Anthony Quinn főszereplésével híressé vált film zenéjét, a szirtakit. Két nagyhasú kaikis (halászhajó) siklik be csendesen a kikötőbe. Fedélzetükön fickándozva ott csillog a friss zsákmány: tintahalak, languszták, márnák és két kisebb kardhal.

Az asszonyok szigete este 10-kor

Lérosz máig az asszonyok szigete. – Itt még mindig a matriarchátus van divatban – meséli Elena, a görög nő, aki velünk együtt vár a kompra. A világnak ebben a szegletében csak a lányok örökölhettek, és ők választhatják ki a férjeiket. Tizenegy órakor kell befutnia annak a hajónak, ami átszállít bennünket a szomszédos Pátmosz szigetére. A mozgalmas Kósz-szigeten eltöltött hét után most igazi nyugalomra áhítoztunk.

Valamikor majd megérkezik a hajó is

Zsizsikes embereknek valóban nem ajánlott a szigeti turizmus. A görög komp ritkán pontos. De milyen szerepet játszhatna is az idő ezeken az égei szigeteken, ahol az élet még ma is egészen más ritmusban lüktet. A kikötői rendész unott arccal, gyöngyről gyöngyre morzsolgatja ujjai között a kombolióit.

Éjfél láogatás Pátmoszon

Ez az elszórt szigetek legkisebbike, 34 négyzetkilométer. Itt igazán nincsenek nagy távolságok. A kikötői sétánytól gyalog néhány perc alatt el lehet jutni a város szívébe. Theologosz Paszchalidisz, házigazdánk a kései óra ellenére sem rest felhozni egy üveg hűvös, száraz, helyi borcsodát. Bár örökre itt maradhatnánk! Az ablakunk alatt tömjénbokor és leander árasztja illatfelhőjét. Pátmosz szent szigetnek

Kalimnosz

számít. Itt élt száműzetésben János apostol, az Apokalipszis-kolostornál van a barlang, ahol a Jelenések könyvében leírt vízióját látta.

Pillanatkép macskával

Hephepás macskaköveken és egy régesrég-i ösvényen kapaszkodunk fel másnap reggel a kolostorhoz. Ez Görögország második legfontosabb szentélye. Csakúgy, mint Áthosz hegyén, itt is csak férfiak léphetnek be a könyvtárba – a szerzeteseket nem „zavarhatja meg” kegyes tanulmányaikban asszonysemély pillantása. De rögtön feledésbe merül a kegyes szerzetesélet, ha Vagelisz betekintést enged fazekai titkába. A konyhából grillezett hal és frissen sült bárány illata árad, helyet adva maga mellett a friss kenyér és retszína, a fokhagyma és az olíva illatfelhőjének. Nekünk legalább annyira korog a gyomrunk, mint a két tarka macskának, akik dorombolva csak arra várnak, hogy valamit juttassunk nekik is.

A felfedezésre váró paradicsom

Kálimnosz völgyeiben ezrével virágoznak a mandarin- és citromfák, szorgos méhek gyűj-

tögetik a világhírű kálimnoszi mézet, Görögország legedesebb nektárját. Az itt élők zöme még 40 évvel ezelőtt is a szivacsshalászatból élt, ez az embert próbáló munka fantasztikus jólétet teremtett a szigeten. Ez a kicsiny sziget itt Kósz és Ródosz között Görögország utolsó paradicsoma. Csak fel kell fedezni.

Mit kell tudni ezekről a szigetekről

Igazán megéri bebarangolni az említett szigeteket (Lérosz: 52 km², 2500 lakos, Pátmosz: 34 km², 3000 lakos, Kálimnosz: 111 km², 17 000 lakos), hiszen mindegyiknek megvan a maga sajátos szépsége. A hotelek legtöbbször közvetlenül a strandok mellett fekszenek, és a helyi buszjáratokkal az egész sziget bejárható. Aki viszont inkább egyedül szeretné felfedezni az eldugott homokos partokat, annak is nyílik rá lehetősége, ha bérel egy mopedet (már 15–30 €/nap) vagy egy autót (30–50 €/nap). Célállomásnak talán Kósz a legalkalmasabb, itt rögtön el is tölthettek fürdőzéssel néhány kellemes napot. Áprilistől októberig bármikor alkalmas az idő az utazásra...

Lérosz

TARKA OLDAL

1		2	3	4		5	6	7	8		D
9		10				11					
12	13					14					
15			16					17			
18		19			20		21			22	
E				23			24			25	
26	27		28		29	30					
31				32				33		34	
						35			36		
											I

Keresztrejtvény

- **Apu, hol vannak a Kárpátok?**

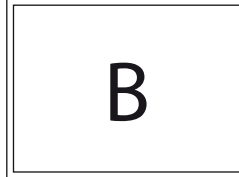

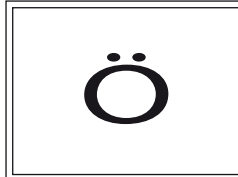
- ...

(A válasz a rejtvényben.)

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 10. Kis Erika, 11. Remek betűi, 12. Nagy lyukú szita, 14. Színesfém, 15. Argon, 16. Szerb előljáró, 17. Befejezés angolul, 18. Mindkét kézzel, 23. Makkai Sándor, 24. Női név, 26. Vele betűi, 29. Magyar zeneszerző, 31. Csonthéjas gyümölcs, 33. Összevissza les, 35. Tág, 36. Állatlakás.

Függőleges sorok: 2. Angol igen, 3. Károsan hatok, 4. Ékköves fejdísz, 5. Női név, 6. Kém betűi, 7. Gyengéd, 8. Hangtalan róka, 13. Szerb népmesei alak fordítva (ék. f.), 19. Irányzat angolul, 20. Szelt betűi, 21. Egyesült Arab Köztársaság, 25. Ülő ellentéte, 27. Nem hiányzik, 28. Férfinév, 30. Rács mögött ül, 32. Elege van belőle, 34. Igeköto.

Betűrejtvények

1		2		3		4		5	
---	---	---	---	---	---	---	--	---	---

Skandináv rejtvény (15.)

1870. IV. 30-án született az a nagy sikerű operettszerző, akinek a nevét és három szerzeményének címét megtalálod a rejtvényünkben.

	HALFAJTA		A TETEJÉRE TORMA SZERBÜL		HA ANGOLUL A FEJÉRE HULL		ÁRAMFORRÁSOKBÓL ÁLLÓ ZÁRT KÖR FÉRFINEV		YOKO ...		12 HÓNAP		
	50								MESSZIRE		151		I
	SZERBIA		AZ ORVOSNÁL MONDJUK FÉL PERC		NÓTÁZIK ILYEN VÁSZON IS VAN								GRAMM NÉMÉT ELŐLJÁRÓ
									ÉSZAK		AZ ÓRA MUTATJA (ÉK. H.) HIDEG ELLENTÉTE		
NÉVELŐ			HÜVELYES NÖVÉNY NYER BETŰI				TITKOS ÜGYNÖK A BESZÉD TÁRGYA IS LEHET					TÍZ RÉSZE ELAD FORDÍTVA	
DE													
		RÁDIUSZ		GAUSS		MEGROVÓ (ÉK. H.)			TÁRSAMMAL FORDÍTVA				
		L. Z. L.		REGÉNY-SZERZŐ	KUKUCSKÁL	ELME							
			JÉGEN VÁGJÁK				KIS PATAK IGAZGATÓ RÖVIDEN		LUTÉCIUM			EZ	
			V. R.						3,14			"N"	
ELŐRENYOMNI VAN ILYEN KÉMIA IS						999		EZT TESZI A DOB, HA ŪTIK SZÉN					
						DEHOGY!							Y
													

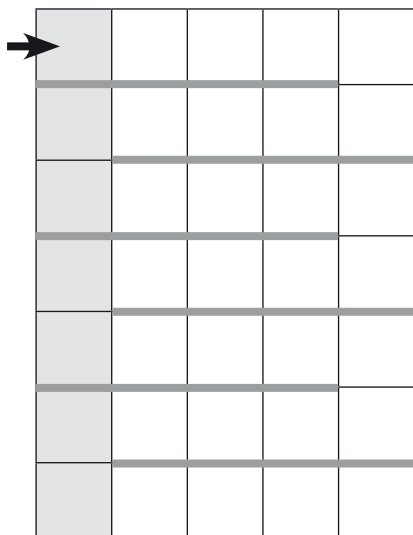
Szókihúzó

B	H	A	G	Y	M	A
K	E	T	E	R	T	N
A	R	A	C	SZ	O	A
Ó	S	R	O	B	R	N
R	O	P	A	K	M	Á
K	Á	T	Ö	K	A	S
K	R	E	L	L	E	Z

ANANÁSZ KÁPOSZTA TORMA ZELLER
HAGYMA RETEK TÖK

Húzd ki a megadott szavakat az ábrából, amelyek nyolc irányban találhatóak, majd olvasd össze a megmaradt betűket, s megkapod a megfejtést.

Szerpentin

Meghatározások:
telivér – őszülni kezd
– ilyen tábor is van
– vasúti étterem – illem,
régies szóval – európai
szigetország – annak
idején – reszelő.
Írd be a megfejtéseket a
kijelölt úton haladva úgy,
hogy minden szó utolsó
betűje a következő szó
első betűje legyen.

**A kiemelt oszlopba Tóth
Árpád egyik versének
címe kerül.**

Ölelkező szavak

1	SZALMA ----- FŰRÉSZ	2	SZÓDA ----- ESÉS
3	SZAMÁR ----- TAN	4	SZITA ----- FÉK

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval egy-egy összetett szót alkot.

TARKA OLDAL

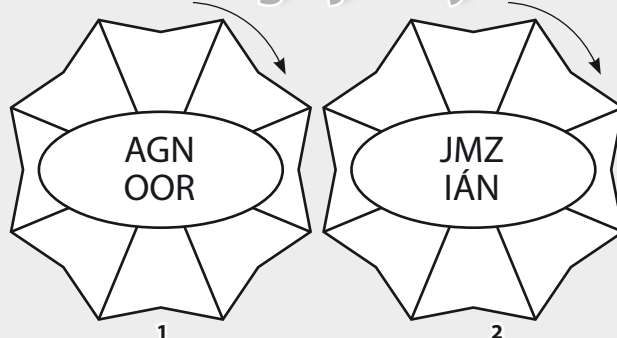
Kicsi sarok

Se eleje, se vége

	Ó	S	K	
	V	O	T	
	S	O	L	
	Ü	T	N	
	L	K	E	
	A	L	K	

Pótold elől-hátul a hiányzó betűket úgy, hogy a két kiemelt oszlopban a Mama című vers költőjének neve alakuljon ki.

Virágrejtvény

A virágok közepén levő betűhalmazból próbáld kirakni a virágok nevét, majd írd be a szirmokba a nyílak irányában.

A 14. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Nem akartam a szavába vágni.

Betűrejtvények

1. mandarin, 2. megterem, 3. megfelez, 4. véletlen

Keresztszavak

Vízszintesen: kalamáris, kék mintás, rátermett
Függőlegesen: karamella, gyomirtás, korán megy

Szóbetoldó

ara

Körszámtan

93 – Az első számból kivonunk 7-et, majd ehhez hozzáadunk 23-at, és így folytatjuk.

Lóugrásban

1. cseresznye, 2. birsalma, 3. kék szilva

Kitöltőcske

torta

A 13. skandináv rejtvény megfejtése:

JÓZSEF ATTILA, A DUNÁNÁL, MAMA, MEDVETÁNC, ALTATÓ

Könyvjutalmat kap:

Fehér Zsolt, Óbecse

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Öt szuper tavaszi zöldség

A napok egyre hosszabbak, az idő melegszik, mi pedig hirtelen vitamindús növényekre vágyunk az elmúlt hónapok unalmas táplálkozása után. Íme néhány nyomós ok, amiért érdemes sok zöldségfélényt fogyasztani.

Spárga

Legkorábban februárban jelenik meg, az egyik legegészségesebb zöldségként tartják számon. Nemcsak gazdag fehérjeforrás, rengeteg rostot is tartalmaz. A benne levő vitaminok: C- és K-vitamin, folsav, kalcium, magnézium és kálium. A spárgát könnyű beépíteni az étrendünkbe, mert gyorsan elkészíthető és nagyon finom. Grillen vagy gőzben megfőzve is elkészíthetjük.

Articsóka

Ez a sokak számára népszerűtlen zöldség bizony rettentően egészséges. Magas rost-, vas-, magnézium-, foszfor-, kalcium-, kálium-, C-vitamin és folsavtartalma van.

Az articsóka elősegíti a máj egészséges működését, és csökkenti a koleszterinszintet, valamint az emésztési betegségek tüneteit. Sokoldalú tavaszi zöldség, fogyaszthatjuk főve, sültve és töltve is!

Spenót

Tavaszi zöldség, amely nagy népszerűségnek örvend. A spenót a leghíresebb szuperélelmek közé tartozik. Magas C-vitamin, K-vitamin, folsav-, magnézium- és vasforrás – egyszerűen tápanyagokban gazdag leveles zöldség.

Bizonyítottan csökkenti a rák kockázatát. Segít megelőzni a szem- és szívbetegségek kialakulását. Fogyaszthatjuk párolva, főve, de nyersen is salátának!

Retek

Kiváló C-vitamin, kálium- és folsavforrás. Egyszerűen szeleteld salátákhoz, szendvicsekhez.

Ennek a kis zöldségnek rengeteg pozitív hatása van az egészségünkre, elősegíti a vér és a vese egészséges működését, csökkenti a rák kialakulásának kockázatát, jó az emésztésre, gyulladáscsökkentő és kiváló antioxidáns.

Hagyma

A zöldhagyma egyszerűen a legkedveltebb tavaszi zöldségünk, és a legkezenfekvőbb is. A hagymafajták bőségesen rendelkezésünkre állnak, felhasználhatjuk salátákba, levesekbe, pörköltökhöz és szinte bármilyen ételhez.

Alacsony kalóriatartalmú, magas kálium-, foszfor- és kalciumforrás. Ezenkívül a hagyma természetes vízajtó, segít az asztma kezelésében, csökkenti a koleszterinszintet.

A WC-papír gurigákat, ahelyett, hogy kidobnánk, sok mindenre fel tudjuk használni, csak egy kis kreativitás kell hozzá. Nagyon egyszerűen készíthetünk belőlük szimpatikus állatfigurákat is.

Bagoly

Kellékek: WC-papír guriga, tempera, színes karton, mozgó szem, ragasztó.

Elkészítése: A guriga felső részét kétoldalt csipentsd be, majd horpaszd be a széleit.

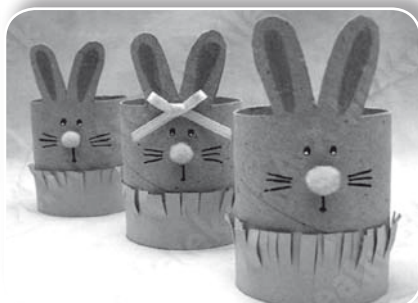
Tetszés szerint fess ki, lehet csíkos, pöttyös, foltos, egyszínű.

Hagyd alaposan megszáradni. Utána ragaszd fel a szemeket, vagy rajzold fel őket, valamint a kartonpapírból kivágott csórt és szárnyacskákat is erősítsd rá.

Hasznosítsd újra!

Állatok WC-papír gurigából

Nyuszi

Kellékek: WC-papír guriga, zöld papír, rózsaszín minipompon, szalag, rózsaszín ceruza, fekete filctoll, ragasztó.

Elkészítése: A gurigára, a tetejétől 3 cm-re húzz körben egy vonalat. Ezt könnyen megoldhatod, ha egy befőttesüvegre való gumit teszel a gurigára, és a gumi mellett körberajzolod.

A 3 cm-es részre rajzolj egymás mellé egy-egy nyuszifület, és a fülek melletti felesleges részt ollóval vágd le. A ceruzavonalakat rádörzöld le a gurigáról.

A guriga külső részén a fülek belső részét rózsaszínű ceruzával rajzold meg, és színezd ki a belsejüket.

A zöld papírból vágj ki egy 2,5 cm széles, és a guriga kerületénél 1 cm-rel hosszabb négyzetet. A papír egyik hosszanti oldalát sűrűn vagdosd be, majd az egyik oldalát ragasztózd be, és ragaszd a guriga aljához. A ragasztást a guriga hátuljánál kezddd.

A rózsaszín pompon ragaszd a nyuszi elejére, ez lesz az orra. Fölötte fekete filctollal rajzolj szemeket, alá pedig száját. A nyuszi orra mellé, mindkét oldalra rajzolj bajuszkát. Ha lánynyuszi készítesz, színes szalagból készíthetsz kis masnit, ezt ragaszd a nyuszi fülei közé.

Mindenki megöregszik egyszer

Három idős ember az öregedés nyavalyáiról beszélget:

– Gyakran előfordul velem, hogy állok például a hűtőszekrény előtt, egy adag majonézsal a kezemben, és egyszerűen nem emlékszem, vajon most vettem-e ki onnan, vagy most akarom visszatenni – így az első.

A másik idős nő erre ezt mondja:
– Igen, velem is előfordult már, hogy álltam a lépcső közepén, és képtelen voltam rájönni, vajon felfelé vagy lefelé indultam el.

A harmadik gyorsan mondja:
– Szerencsére nekem nincsenek ilyen problémáim. Ezt le is kopogom... Nahát! Ti is hallotátok? Biztos a postás az, megyek és megnézem, mit akar.

Gyerekcsíny

Egy katolikus iskola ebédlőjében a gyerekek ebédért állnak sorba. A fal mellett egy asztalkán nagy tál alma van, mellette egy tábla: „Csak egyet vegyél, ne felejtssd, az Úr figyel!”

Mikor tálcára rakják az almát, a levest, a főételt, a sor végén egy tálcán csokis sütemények sorakoznak. Pistike odaszól a szomszédjának:

– Ebből sokat vegyünk, az Úr szeme úgylis az almán van.

Hallási nehézségek

Egy idős úrnak éveken át komoly hallási nehézségei voltak. Végül orvoshoz fordult, és az ellátta őt egy hallókészülékkel, amelynek segítségével ismét száz százalékosan hallott. Egy hónap múlva az úr visszament az orvoshoz, aki megvizsgálta, és így szólt:

– Tökéletes a hallása. A családja boldog lehet, hogy maga megint hall.

– Oh, még nem mondtam meg nekik. Csak üldögélek és figyelem, mit beszélnek. Már háromszor változtattam meg a végrendeletemet.

Fiatalító forrás

Az idős házaspár harmincadik házassági évfordulóján egy szigetre utazik, ahol a legenda szerint olyan csodálatos fürdő van, amiben megfiatalodnak az emberek. Az üdülésről visszatérve a lányuk várja őket a repülőtéren, de sehol nem látja a szüleit. Egyszer csak oda lép hozzá egy fiatal nő, karján egy csecsemővel, és megszólítja:

– Lányom, én vagyok az. Ugye nem ismeresz meg? Megfiatalított a csodaforrás.

A lány döbbenten kérdezi:

– Mama? De ki ez a csecsemő?

– Az apád. Elaludt a vízben.

Bomba helyzet

Két maffiózó beszélget:

– Nincs szörnyőbb annál, mint amikor bombát találok az autómban.

– Szerintem van annál rosszabb is.

– Igen? Mi?

– Amikor nem találsz meg...

Jegyeket, bérleteket

Az autóbusz elindul a megállóból. Rohan utána egy asszony hangosan kiáltozva:

– Állítsák meg a buszt, mert elkések a munkából!

Az utasok megkérlik a sofőrt, hogy álljon meg. Az asszony felszáll, és megkönnyebbülten mondja:

– Sikerült! Na akkor most a jegyeket, bérleteket, kérem!

Lépcsőzés

Mari néni térdműtét után:

– Doktor úr, tudok majd lépcsőn járni?

– Persze, Mari néni.

– Hála Istennek! Tudja, milyen fárasztó volt mindennap kétszer ki az ablakon, le az ereszcatornán és vissza?!

Ötletes

Az általános iskolásoknak a tejről kell dolgozatot írni. Minden gyerek legalább egyoldalas dolgozatot ad be, de Mórica csupán két sort írt.

A tanár szigorúan kérdi:

– Hát te miért írtál ilyen keveset a tejről?

– Bocsánat tanár úr – mentetetőzik Mórica – én a sűrített tejről írtam.

Ötcsillagos ellátás

Tengerparti szállodában kérdezi a vendég a portást.

– Szabad itt az öbölben fürdeni?

– Persze.

– És biztos, hogy nincs itt cápa?

– Egészen biztos. Ahol krokodil van, ott soha nincs cápa.

Földrengés

A skót kisvárost földrengés sújtotta. Az egyik romház alatt csodával határos módon egy sértetlen embert találnak, aki egy üveg whiskyt szorongat. Az egyik mentő rászól a sokkban lévő emberre:

– Igyon egy kortyot, mindjárt jobban lesz!

– Nem, nem... Ezt csak rendkívüli alkalmakra tartogatom!

Álom

Feleség a férjnek:

– Képzeld, ma éjszaka azt álmodtam, hogy egy igazgyöngy nyakláncot vettél nekem! Szerinted ez mit jelenthet?

– Majd a szülinapodon megtudod – mosolyog sejtelmesen a férj.

Az asszony alig várja a születésnapját. Elérkezik a nagy nap, a férj beállít egy csokor virággal és egy szépen becsomagolt dobozával. A feleség kinyitja, és egy könyvet talál benne. Álomok jelentése címmel.

– Miért ne vezetnéd el a gyerekeket a cirkuszba?... Miért ne vezetnéd el a gyerekeket a cirkuszba?... Miért ne vezetnéd...

– Gondolom, nincs egy üveg ketchupod, ugye, apa?

A tökéletes inas

– Jean, maga a tökéletes inas! Negyven éve, minden este, pontban 18.30-kor felhossa az emeleti hálósobába a kedvenc gyümölcs-teámat, és még egy cseppet sem lötyögtetett ki a pohárból. Mondja Jean, hogy csinálja ezt?
– Nagyon egyszerű ez, uram! A lépcső alján felszívom a pofazacskómba a teát, felmegyek a lépcsőn, majd visszaköpöm.

Bátor nyuszi

Az orrszaru nyit egy italmérést az erdőben. Jönnek és sorba állnak az állatok. A sor végén ott áll a nyuszi is, egy kétliteres palackkal a kezében. Jön az oroszán egy ötvenliteres hordóval, és a sor élére áll. Megszólal a nyuszi a sor végén:

- Hé, talán sorba kellene állni!
- Ki mer pofázni? – kérdi az oroszán.

Senki sem mer felelni. Mindenki hallgat. Sorra mindeki megvásárolja a boradagját. Sorra kerül a nyuszi is, megveszi a boradagját. Hazamegy, megissza a bort, felugrik, rácsap az asztalra, és elkiáltja magát:

- Hát én, a nyúl!

A rendőr vásárol

A rendőr felesége elküldi a férjét a boltba:
– Hozzál margarint, és ha van tojás, akkor hozz tízet!

- Hazajön a rendőr tíz margarinnal:
- Volt tojás.

Egy kis játék

– Kisfiam, miért nem mész játszani a Pistikével?

– Jaj, anya, te szeretnél játszani egy olyan gyerekkel, aki trágár, bunkó, hazudós, lopós és mocskos?

- Nem.
- Pistike sem...

A jó tündér és a szög

Agresszív kismalac sétál az erdőben. Találkozik a jó tündérrel:

- Agresszív kismalac, lehet két kívánságod – mondja a tündér.
- Oké. Verj ebbe a fába egy szöveget, de úgy, hogy senki ne tudja kihúzni!
- Ilyen egyszerű? Tessék! És mi a második kívánságod?
- Húzd ki!

Katonai teherautó

Egy katonai teherautó elakad a sárban. Egy percire rá megjelenik egy Jeep négy tiszttel. A tisztek kitolják a teherautót a sárból, majd az egyik megkérdezi a sofőrt:

- Mit szállít maga?
- Ezredes úrnak jelentem, harminchat újoncot.

Döglött szamár

Egy zsidó férfinak megdöglök a szamara, de azt mondja a feleségének, hogy ne aggódjon, ő ebből is tud pénzt csinálni, majd kisorsolja tombolán.

- De hiszen ez lehetetlen! – mondja a felesége. Egy döglött szamár senkinek sem kell!
- Nyugi, nem fogják megtudni, hogy döglött.

A feleség nem nagyon hisz ebben, de este a férje tényleg egy köteg pénzzel tér haza, és büszkén újságolja:

- Eladtam 1000 sorsjegyet, darabját 1 dollárért, és nyertem 999 dollárt.
- Senki nem reklamált, hogy döglött a szamár?
- Csak az az egy ember, aki nyert, de annak visszaadtam az 1 dollárját.

Hasadékban

Winnetou, Incsu Csunna és Old Shatterhand szótlanul állnak egy sziklahasadék előtt. Némán egymásra néznek, majd Winnetou csendesen belép. Bentről éles csattanás, majd fojtott káromkodás hallatszik. Kisvártatva kijön Winnetou, hatalmas kék monokli éktelenkedik a bal szeme alatt.

Egymásra néznek, Incsu Csunna felsóhajt, majd némán belép a hasadékba. Bentről éles csattanás, fojtott káromkodás. Hamarosan kilép Incsu Csunna is a hasadékból, hatalmas lila monoklival a jobb szeme alatt.

Ismét kérdően néznek egymásra, Old Shatterhand megvonja a vállát, nagyot köp, majd határozott léptekkel eltűnik a hasadék mélyén. Bentről éles csattanás, fojtott káromkodás, majd újabb éles csattanás és szűnni nem akaró gyalázkodás, káromkodás hangja szűrődik ki.

Kisvártatva a hasadék szájából előtűnik Old Shatterhand képe, mindkét szeme alatt szederjes zúzódásokkal. Winnetou hozzálép, jobbát barátja vállára helyezi, majd így szól:

- Uff, uff! Sápadtarcú testvérem, visszafelé is rálépett a gereblyére?

Repülőgépen

A repülőgépen alváshoz készülődnek az utasok, de egyiküknek valami baja van, így hívja a stewardess:

- Bocsánat, de kényelmetlen az ülés!
- Semmi baj – mondja a stewardess –, mindjárt hozok egy párnát.

Később megint problémázni kezd a nyűgös utas:

- Ne haragudjon, de ezek a lámpák nagyon zavaróak!

Kicsit később a lámpák kialszanak. Hamarosan megint a hívógomb felé nyúl az utas, de ekkor megszólal a szomszédja:

- Nem tudom, mivel van megint baja, de legyen szíves, a hajtóművek zaját ne említse meg nekik!

– Nem érdekel, hogy szereti-e a tévét, mondd meg neki, hogy tolja vissza a házat az udvarba!

– Finom íze volt, amíg nem mondtad meg, hogy ő főzte.

Az állatkertben jártunk

Egy pénteki napon az állatkertbe mentünk. Vittünk magunkkal uszonnát, vizet és néhány tankönyvet. Alig tudtuk kivárni a busz érkezését.

Gyorsan odaértünk Palicsra. Egy tanterembe mentünk, ahol tanulhattunk. Megreggeliztünk, és elindultunk megnézni az állatokat: a szurikátákat, a jegesmedvét, a barnamedvét, a majmokat, a rókát, a farkasokat. Nekem a barnamedve barlangja tetszett a legjobban. A maci egyébként akkora, mint az én Szimba kutyám. Osztálytársam, Lúna farkaszemet nézett vele. Visszamentünk a tanterembe, s nekifogtunk a tanuláshoz. – **Nikolics Blanka**

A kecskéket is megnéztük. Én a szó szoros értelmében fára mászok tőlük. A legutóbbi látogatáskor az egyik megzargattott. De most (persze a fáról) néztem végig, ahogy összevesznek egy almán, amit Helga dobott be nekik. – **Fehér Noémi**

A busz érkezéséig pihenésképpen sétáltunk még egyet az állatkertben. – **Nikolics Blanka**

3. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Természettábor – huszadik éve!

Helyszín: Hajdújárás–Nosza, Róka-tanya

A természet, a környezet megismerése kicsit másképp, mint ahogyan az az iskolában lehetséges...

Kézműves foglalkozások

És ami nem maradhat el:

a mindennapi lubickolás a Ludasi-tóban

a tábortűz (...történetekkel),

a játék (kiütöcske, sárkányeregetés, asztalitenisz, foci, csocsó...)

horgászat

barangolások

Időpont: július 7–13. (általános és középiskolások)

A táborozás díja: 60 euró

Érdeklődni, bejelentkezni: 024/541-686, 024/596-064,

marticseke@gmail.com

h.istvan@open.telekom.rs

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

66 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön
- Első szám: 1947. január 1.
- Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács
- Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia
- A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália**
- A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta**
- A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza**
- Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály**
- Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária**
- Lektor: **Buzogány Kardos Julianna**
- Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária
- Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon)
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza
- Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasma@magyarszo.com
- Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!)
- Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben)
- Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken
- A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató
- Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ szerk@jopajtas.info